

HEBREUS

Deus kaisai varani hina hida

1 ¹Hari. Mahi 'bo'dakari Deus abono-ra nanokiabakhiaha athi namoniva abono vakadiania afohanana. Vahoariha vakamithahi ida Deus vara nibakhiana, vahoariha vanokihi ida vadami fori hiki, vahoariha vanokibakhiahi ida kidibadani danoki. Onivani fori hija ida Deus va'ora nava'isohibakhiavini kidihojai, jahana, danona niha nininia.

Deus va'ora karonabakhia'aha adani athi namoniva abono afohanana, va'ora vanava'isohira kaimoni adani akadija'ari avikhananavaki. Vara vavani'ahanana'ihhi ida Deus athi pitani itxani, ija'aria avigaja kaimoni ida Deus hojana niha ninini.

²Hari. Oniaroa, arihokina oadani, Deua bikaronamaina'aha ada kidisai, haria nava'isohira kaimoni afojahaki Deus hojana niha nininia.

Hari. Hahavi amonahani kari Deua binava'isohi'aha ada kidisai binofiki niha nininia hahavi amonahaki kaimonia, oniani ida kidisaia binamonahavini hi'ia.

Deua bini'aha:

—Kodisai, kadaimoni ka'oa bana ida nahina hahavi, ivahojaki kaimoni — niha ada Deus.

³Kidisai vagana, danona, jahana binanokiaki ida Deus vagana, danona, jahana niha ninini. Deus kahojai oamani ida kidisai hojana hija. Deus kaisai athi danonia bikahinanikaki ida hahavi hojaki, hojahaha'oadahaja kaimoni.

Deus kaisaia bina'diahi'imidia'iki ida kidibadani ija'ari vakadiania, Deua bikaabokaja kaimoni ida ija'ari kahojai asohirika'oaki-ra na'biravini. Naothinia Deus kaisai ka'da'di

danoki kavithi ibavinia nama vithi'aha Deus pitana aniaja. Deua bikaabokaki ida hahavi binofiki.

Danona arafiaki ada Deus kaisai

⁴Hari. Deus kaisai gahinaki ka'da'di danoki kabadania. Ovari va'ora aradakarahoki adani Deus ibavi kaija'arini. Deua binaonivini “kodisai”, oniani ida onina jahani ibavi kaija'arini vaonina jahani-ra aradavini hija jaboni.

⁵Deua bini'aha ada kidisai:

“Ivani, kodisai i.

Hidakaba'i kadabi'i ohina-ra okahiki ho.”

Ni-nikia Deus va'ora vara ni'aki adani ibavi kaija'arini. Kidisai vani ada Deua bini'ara.

Deua vara bivani'a'aha jaboni ada kidisai:

“Kidiabi'i kaimoni bana ho.

Kodisai kaimoni ada.”

Ni-nikia kavaraniraha ada Deus, ibavi kaija'arini vakadimoni. Kidisai vani ada Deua bini'ara.

⁶Hari. Kidisai hoarana-ra karonavini viahania ija'ari vakadiania, niha ada Deus:

“Va'ora ohonariaki bana

adani oibavi kaija'arini

hahavi vajoronina kodisai-ra

vakanamasivira kaimoni.

Hora vakanamasivivini vani

fori vanihara bana ada kodisai.”

Niha ada Deus.

⁷Ibavi kaija'arini-ra va'ora vara vani'avini vani Deua bini'a'aha:

“Sirisiriki fori vihina vani va'ora onamonahara adani oibavi kaija'arini.

Siho akaha'diki fori vihina vani va'ora onamonahara adani

oibavi

kaija'arini,

kodihonai abono vihiki adani.”

Nihi ida Deus athi.

⁸Hari. Ni-nikia Deua vara bini'aki ada kidisai. Kidisai vani ada Deua bini'ara:

“Ivani Deus i.

Mahi anokhomirikia va'ora ivaka'da'diki adani
ija'ari hahavi.

Asohika'oaki ida iathini
va'ora ihonariafiahavini,
vakadika'da'di ihiki i.

9 Ivajahaki ida hojai hahavi asohika'oaki.

Ikaimajahariki ida hojai
hahavi asohiriki,
oniani ida hovani,
kadaDeus ohina,
ira onagathogathovini hija.

Ka'da'di ka'oa ihini
ira okahiki ho.

Oanarafiaki ida kadakhaiini,
iipohini vakadikhaiini
aradamini hija kaimoni.”

10 Deua bini'aha ada kidisai jaboni:

“Ivani ka'da'di ka'oa i.

Nahina hojarini kari ivani oa inamonaha'ia ida arabo, nama hiki.
Isa'ania inamonaha'iki ida.

11 Ivani, ihojahaha'oadahaki i.

Ihimiki bana ida
kadamonahi.

Makari 'bo'da 'birani vani fori hija bana ida nama,
arabo hiki ihimini.

12 Ija'ari makari 'bo'da-ra

naroaroavini vani fori hija bana ida nama,
arabo hiki-ra inaroaroavini.

Ija'ari kidimakari 'bo'da-ra anaabosivini vani fori hija bana ida
nama,

arabo hiki-ra ianaabosivini.

Ivani kadahojai ni-aabosiki,
ni-i'bo'da hiki.”

13 Deus kidisai-ra ni'a'aha jaboni:

“Vithi o'dihana aniaja

ka'da'di kavithi ibavinia.

I'damani kanabo'ania va'ora oobaiki bana adani ira
vavajahariki,

va'ora ikada'aha'ahaki fori vihira kaimoni.

Va'ora onihimahahaviravini oadani vithi bana opitana aniaja ka'da'di ihini kodiania.”

Niha ada Deus. Ni-nikia kavaraniriha ada Deus, ibavi kaija'arini vakadimoni. Kidisai vani ada bini'ara.

¹⁴Hari. Oniaroa. Nahina mani ida Deus ibavi kaija'arini vakadibadani hija? Deus kahunai abono vihiki adani. Ma'onahai nokiariki adani. Deus va'ora karonabakhiaha adani ibavi kaija'arini, va'ora vaakodiara kaimoni adani ija'ari Deus va'ora akava'ijoa'iki kaimoni.

Jahani arafiaki ida Deus haria akava'ijoavini

2 ¹Deus kaisai vania bivava'isohihijoraja ida moni akamitha'iki, oniani ida moni-ra akava'ibodivaranivini-ra najahaja. Moni-ra akava'ihokijanarihi; kanava akarakoki fori arihihi.

²Mahi 'bo'dakari Deus ibavi kaija'arini va'ora vakanamoni'iki adani akadija'ari avikhananavaki. Ka'oa hiki ida vakadivaran. Ija'aria binaabavini bikajonihi; bigathanihi ida athi-ra naabaravini abosini nahina jaharikia. Asohiki ida nahina jahariki-ra gathanivini.

³Hari. Deus haria akava'ijoavini kavaranihi-ra akajonihi; nihaniki vania koda ariabono anaihotaja bana? Ni-akaabokaki ida ariabono anaihotavini, agathaniria kaimoni ida athi-ra akajonivini abosini. Jahaka'oaki ida Deus haria akava'ijoavini-ra nofivini. Akadika'da'di Jesus miro'a vara bivani'a'iki ida. Moni-ra vakamithaki haria vananokiahivini hi'iki ida varani ka'oa hini.

⁴Deus va'ora kakodiavini hiki jaboni ida monina ka'oa vananokiavini. Bada bini'abakhia'iki ida kidibadani danoki, ipohiki, ija'ari-ra nava'ibodivaraniki. Bikaronaki afohanana jaboni ida ogahai danoki kidija'ari vakadiania, vakaabokaja kaimoni ida Deus kabadani danoki. Ma'onahai Jahaki va'ora no'ahanana'iki adani ogahai danoki binofikia.

Jesus Cristo akadi'akava'ijoahi abono

⁵Hari. Onajiriki ida Deus kamonahi aja'dini kamahini, ija'ari vakadihojai aja'dini kamahini kavaranihi jaboni. Ni-Deus va'ora honariaki bana adani ibavi kaija'arini arabo aja'diki-ra vavaka'da'divini. Ija'ari vani ida bana Deua bihonariaja.

⁶Deus athi kapapirani pitania hojaki hida athi jiriki:
 “Deus, nahina ida ija'ari-ra ikava'ibodivaranivini hija?
 Nahina mani ida ija'ari-ra
 iakadava'avini hija,
 nahina vihirina kaba'i?

⁷Deus, araboa vahojana oadani adani ija'ari,
 ni-ianarafiaki ida ka'da'di danona,
 aagahai hiki-ra vavahojavini.
 Ilibavini kaija'arini vani vakadiania ianarafiaja ida ka'da'di danona,
 aagahai hiki.
 Kaba'i, ija'ari-ra ino'avini hiki ida afohanana danoi,
 ogahai hiki ka'da'di hija kaimoni.

⁸Va'ora ihonariaki adani
 ija'ari kadamonahi
 hahavi-ra vavaka'da'divini.”

Hari. Papira athinia Deua bivava'isohihijoraki ida kidiamonahi hahavi ija'aria bivaka'da'divini. Ni-nahina hoarani aaniki ija'aria bivaka'da'diriki kaimoni. Hari. Hidakaba'i ni-anoki'iaki kaho ida ija'ari nahina hahavi-ra vavaka'da'divini.

⁹Jesus vani ada anoki'ara. Araboa hojana oadani ni-arafiaki ida ka'da'di danona, ogahai hiki-ra vahojavini. Deus ibavi kaija'arini ka'da'di danona, ogahana hikia biaradamipa'itxiki ida Jesus danona, aagahai hiki. Badara ipohiriki nina vani hojara ada, abono-ra va'ahara kaimoni abinina ija'ari hahavi vakadimoni hina. Nimania ida Deus haria kajoamoravini-ra nofivini.

Naothinia Deua bino'a'ianaha ada Jesus danoi, ogahai arafiakia kidiania. Abini'ina kamahini vani bikamitha'ia ida imana 'banani karaho, ija'ari-ra va'ora kajoamorara kaimoni, oniani ida Jesus ka'da'di ibavi jahaki-ra vahojavini-ra aogavini hija, khai ani'aja kaimoni ida jahana.

¹⁰Nahina hahavi hojaki Deus kaimoni. Ovaria binakama'da'iki ida nahina hahavi hojaki, bikahinanika'iki ida jaboni. Asohiki ida Deus Jesu-ra va'aha'avini imana 'banani karaho-ra kamithavini. Imana 'banani arafiani-ra va'ahavini mani ida akava'ijoahi abono jahaka'oaki nihana hija. Deus va'ora nofiki adani ija'ari vaipohiki-ra nikhavini kidiania, kidisai vihira kaimoni, vavahojaja kaimoni ida Deus jahana, vagana, ogahana, danona jaboni kidiania. Jesus vani va'ora bananira adani, va'ora akava'ijoara kaimoni.

¹¹ Jesus vania bianija ida hojai Deua bivajahariki ija'ari vava'i bodinia hojaki, vajahaka'oara kaimoni. Arigamina ada Jesus. Haria najahaka'oa'iki ada. Jesus khama akadiabi'i ada Deus, oniani ida “oigamina” haria naonivini-ra kaipahiravini hija.

¹² Deus athi kapapirania hojaki hida Jesus athi Deu-ra vara ni'avini hi'iki afojora:

“Bi'i, va'ora onava'isohivini hiki bana adani oigamina, kadahojai niha nininia.

Moro kaathia khai oni'aki bana ida ijahani arafiaki vavajoronibakhiaki ibavinia.”

¹³ Jesus kavarani hida jaboni:

“Ovakaijokaki bana ada Deus.”

Kidivarani hoariha:

“Hidavanja ohojaja
oigamina Deus hora
no'avini vihi'iki vakadiania.”

Niha ada Jesus.

¹⁴ Hi'adani ija'ari Deus va'ora naonivini kodisai, Jesus igamina adani. Vaimaki adani ija'ari, vajaroki adani jaboni, oniania ija'ari ihi'ara jaboni ada Jesus, va'oaniaro fori hira kaimoni. Ija'ari hi'ina vani abini'ina abono-ra va'aha'ara ada. Abinina vani Jesua binihimaka'oa'ih'i ida Jahari danona. Jaharia bikaaboka'iki ida ija'ari abinini. ¹⁵ Vahokina oadani adani ija'ari, vifiniki ida vaabinina, oniani ida vagathaki fori va'ora nihaja. Jesus abini'ina vani va'ora akava'ijoa'ara adani ija'ari abini-ra vifiniki, vagathaki fori vihijanarara kaimoni.

¹⁶ Aogaki ida Jesus kabadani hirini hidiaja Deus ibavi kaija'arini-ra va'ora kakodiavini. Abraão kaija'ari vanamitharonisiagaki vani adani Jesus va'ora kakodia'ara. Nimania ida athii Deus athi kapapirania hojaki.

¹⁷ Ija'ari ihi'iarina oadani ada Jesus, ni-bikaabokaki ida haria akava'ijoavini, oniani ida ija'ari nihana hi'ia. Igamina vakadimahi fori hija kaimoni ida kidimahi, va'oaniaro fori hiki ada. Ija'ari hi'ina vani bada bini'ajahakija ida sasidotxi vakadika'da'di kabadani Deus viaha. Sasidotxi vakadika'da'di kabadani hiki ida Deu-ra kanikhariabakhiavini, Deus va'ora kajoamorara kaimoni adani igamina. Jesua biva'adiki ida ija'ari. Deua bivakaijokavini hi'iki ada Jesus sasidotxi kabadani-ra bada ni'ajahaki'avini. Sasidotxi

vakadika'da'di kabadania Jesus kabadani'ina mani ida ija'ari vakadihojai asohiriki-ra anivini hi'ia.

¹⁸Hari. Jesua bikamithabakhiaki ida va'i rogo inini kaborohirohi hina. Bikajoniki ida hojai Deua bivajahariki, oniani ida haria kakodiavini-ra kaabokavini hija, akajonija kaimoni jaboni ida Jahari haria kaboroborovini.

Jesus kabadani Moisés kabadani-ra aradaki

3 ¹Oigamina, Jesus kaija'ari hari. Deus a'onira kaboa'i'iki a'oni jaboni kidiania nama aokhana. Vakava'ibodivaranijahaki ada Jesus. Deua bikarona'iki ada, sasidotxi vakadika'da'di hira kaimoni, Deu-ra kanikhariaki ada akadimoni, haria kakodiavini hiki jaboni ida Deus monina-ra akajari'daravini-ra akahivini.

²Deua bihonaria'aha ada Jesus va'ora akadava'ara kaimoni adani kidija'ari. Bada bini'amanihi afohahavi, ni-bikajonipa'itxiki ida Deus athi. Moisés kohana jaboni bada bini'ahahavi'iki ida badani Deua bihonariavini hi'iki, va'ora akadava'a'iki adani Deus kaija'ari.

³Hari. Ija'aria vanakaidivaki ida gora, vanakaidivavini arafiaki ada gora namonahava abono. Gora namonahava abono fori hiki ada Jesus. Gora fori hiki ada Moisés. Jesus kabadani jahani arafiani-ra akahiva. Jesus kabadani Moisés kabadani-ra aradaki. ⁴Gora-ra anokihi; aogahi ida ija'ari gora-ra namonahaki hojani. Deus vania binamonahabiininija ida hahavi hojaki.

⁵Moiséa bada bini'ahaha'oadahaki ida Deua binofiki. Deus kahonai abono ada. Kidika'da'di gorana bodinia bada niki fori hiki ada. Moisés va'ora vara ni'ajora'iki adani ija'ari Deua bivava'isohihijoraki kavaranihia.

⁶Hari. Cristoa jaboni bada bini'ahaha'oadahaki ida Deua binofiki, va'ora akadava'aki adani Deus kaija'ari. Deus kaisai ada Cristo. Kidiabi'i gorana bodinia bada niki ada. Harivani Deus gorana hari. Deu-ra akava'ipahiniravini vani avakajokaha'oadahaha; haria kaibavijahahivini hiki-ra anaviahanokhahi jaboni; Deus gorana kaija'arini arihihi.

Deua binaibavijahaki ida akoiri ibavini

⁷Hari. Mitha vani'a bana hida Ma'onahai Jahaki athi Deus athi kapapirania hojaki:

“Hidakaba'i mitha vani'a bana hida Deus a'onira ni'avini hiki.

⁸ Hari'a bana morobohariki fori vihi'a.

'Bo'dakari avakadija'ari
avikhananavakia
vakajoni'iki ida Deus athi.
Hari'a bana va'oaniaro
fori vihi'a.

Amasia vaadahana kari ni-Deus vakadiania hojaki-ra
vavakaijoka'iki.

Ni-vavakaijoka'iki jaboni ida va'ora akadava'avini.
Nimania ida Deu-ra
vakaijo'avini.”

⁹ Hari. Niha ada Deus:

“Amasia oathi-ra vakajonibakhiaki adani avakadija'ari
avikhananavaki.

Hora vakaijo'avini hiki
avigaja kaimoni ida
va'ora okaihamahivini
va'ora okaihamahiravini.

40 badara ipohini vani vada vani'abakhiaja ida kodibadani
danoki bada
oni'a'iki vahararana,
kaba'i, ni-hora vavakaijoka'iki.

¹⁰ Oniani ida vakadiva'ibodivarani hora naihamahivini hija.
Oabono oni'ahi:

Vakajoniki ida vakadika'da'di ohina.
Vanaabarihi afobakhia ida va'ora ohonariavini hiki.

¹¹ Hari. Va'ora okaihamahi'aha.

Oabono oni'a'ih:

Deus ka'oa ohina mani ida
va'ora onava'iponi'imarineravini hija bana.
Jokoa avikhariha adani
arabo va'ora ono'avini
hikia,
avakoirira kaimoni kodiania.”

Niha ada Deus.

¹² Oigamina, avaabononi avakava'igairi afohanana bana.
Jahari'oamanija ida Deus athi kajonani. Hari'a avava'ini bodinia
Deu-ra vakajari'da mahija Deus hokiki-ra avakava'ipahiniravini.

¹³Ni-nikia akahojaina jahaki. Jahaki ida avaabononi avakakakodiakhamavini afobakhia Deu-ra avavakajokavini.

Hari'a bana hojai asohiriki makhanirini-ra vakahi mahija morobohariki fori avihiravini. Deus haria honariavini hiki ida hidakaba'i athi mitha ani'avini. Asia hojaki hida athi “hidakaba'i” anaabaja kaimoni.

¹⁴Ariabinirina oadani Cristo-ra avakajokavini-ra akava'ipahinirihi, Cristo-ra avakajokabiinivini fori hini, oniani ida Cristo ipohina haria nihaja bana.

¹⁵Deus athi kapapirania hojaki hida athii:

“Hidakaba'i mitha vani'a bana hida Deus a'onira ni'avini hiki.

Hari'a bana morobohariki fori vihi'a.

'Bo'dakari avakadija'ari

avikhananavakia

vakajoni'iki ida Deus athi.

Hari'a bana va'oaniaro

fori vihi'a.”

Niki ida Deus athi.

¹⁶Ija'ari hahavi Moisés va'ora banani'iki avikhaonani'ina Egito kaarabonia, vakamithabakhia'iki ida Deus athi. Kaba'i, vakajonibakhiaha ada Deus.

¹⁷Hari. 40 badara ipohini Deus va'ora kaihamahiki adani ija'ari hojai Deua bivajaharikia vakahojaibakhia'iki, Deu-ra vavakajokaravini, oniani ida va'ora nihimavini hija vahoarahanana amasia.

¹⁸Deus vara va'ora vani'a'iki adani athi kajonini vihi'iki:

—Deus ka'oa ohina mani ida va'ora onava'iponi'imarineravini hija bana. Jokoa avikhariha adani Canaã kaaraboni va'ora ono'avini hikia, avakoirira kaimoni kodiania — niha ada Deus.

¹⁹Hari. Oniaroa. Aogaki ida namitha'iki vakadiania. Deu-ra vavakajokaravini mani ida arabo Deus va'ora no'avini hikia avikhana-ra vakaabokaravini hija.

Vakaikahiki bana adani ija'ari Deu-ra vavakajokaki akoiri ibavinia

4 ¹Asia mani hojaja ida Deus kava'iponahi. Asia vara bivani'aki ida akoiri ibavini kavaranishi kidija'ari vakadimoni. Akadimoni jaboni ida. Ariabono akava'igairiva bana mahija Deus haria anakoirivini-ra aragariravini.

²Akamitha'iki ida moni jahaki, akadija'ari avikhananavakia vakamithavini fori hiki amasia mahi 'bo'dakari. Vakamithavini kaba'i ida akoiri ibavini kavaranahi, vakamitha'imarini ida. Ni-vavakajokaki ida Deus athi, oniani ida athi va'ora kakodiaravini hija.

³Harivani, Deus athi-ra akajari'darihi, akaikahiki bana hari akoiri ibavini Deua vara bivani'a'ikia. Va'oaniaro ni-vakaikahi'iki. Deus va'ora vara vani'a'iki adani:

“Vajari'dana hora naihamahi'iki,
oniani ida va'ora
onava'iponivini hija:
Ka'oa hiki hida oathi.
Jokoa avikhariha adani
arabo va'ora ono'avini
hikia, avakoirira kaimoni
kodiana.”

Niha ada Deus. Deus hahavi-ra namonahavini vani bikava'ibodivaranijora'ia ida akoiri ibavini vakadimoni. Binamonaha'avini kaba'i, vakaikahirina Deus va'ora kahiki.

⁴Hari. Deus athi kapapirani pitania hojaki hida akoiri kamahini kavaranahi:

“Mahi hoarani akoiri'aha ada Deus 6 mahi ipohini nahina hahavi amonahani a'diahini naothinia.”

Niki hida athii. Kidibadani a'diahini mani ida Deu-ra anakoirija.

⁵Hojaki hida athii hoariha onivani fori hiki:

“Jokoa avikhariha adani arabu va'ora ono'avini hiki avakoirina ibavini kodiana.”

Niha ada Deus. ⁶Hi'adani ija'aria vakamithabiinini'iki ida moni jahaki, ni-vakaikahiki akoiri ibavini Deus vara bivani'a'iki kania. Vavakajokaravini mani ida va'ora nakaikahirija. Asia vahojaki adani ija'ari vahoariha Deus vakaikahina va'ora va'ahaki bana.

⁷Deus asia vara bivani'a'ianaki ida akoiri ibavini, oniani ida bana vahoariha vakaikahina-ra aogavini hija. Deua vara bivani'aki ida mahi hoariha, binaonivini ida mahi “hidakaba'i”. Badara ipohiki radahani naothinia Davi kohana maina vara bivani'aki ida Deus athi. Nimania hida Davi kohana athi Deus athi kapapirania hoja'bo'da'iki:

“Hidakaba'i mitha vani'a bana hida Deus a'onira ni'avini hiki.

Hari'a bana morobohariki fori vihi'a.”

⁸Hari. Ni-Josué kohana va'ora anakoiriki adani akadija'ari avikhananavaki Deus va'ora nava'isohijoravini hi'ikia. Va'ora anakoirira vaha; badara ipohiki radahani naothinia ni-Deua vara bivani'a'ianaki vaha ida mahi hoariha ija'ari vahoariha avakoirina.

⁹Kodivarani hiki ida asia hojani Deus kaija'ari vakadi'akoiri ibavini kaimoni. Kidiamonahi hahavi a'diahini naothinia Deus akoiri'ina fori arihina-ra akaabokahi. ¹⁰Hahavi amonaha'ihii, akoiri'aha ada Deus. Onivani fori hija ida akoiri Deua vara bivani'a'iki ija'aria vagathanivini. Ija'ari kabadani a'diahini naothinia akoiri'ihii Deus akoirina vani fori hini.

¹¹Hari. Hari'a nahina haria nadabavini-ra ava'ahava mahija akoiri ibavinia akaikahina-ra aragariravini. Akadija'ari avikhananavaki Deus athi-ra vakajari'davini mani ida akoiri ibavinia va'ora nakaikahirija. Ni-jahaki ida ija'ari hoarani akadiania hojaki akoiri-ra ragarivini.

Deus athi tarasara sajoki fori hiki

¹²Vara niki ada Deus. Namithaki ida bini'aki. Hokiki fori hiki ida athii Deua vara bivani'a'iki. Sajoki fori hiki ida. Athii sajoki Deua vara bivani'akia biaradamiki ida tarasara akasajohaninikhamaki. A'daimaki ida tarasara kasiivihii, bikaitoniaki ida jaroi akarahani, jaroi amosini hiki.

Deus athi vara bivani'akia bikaitoniaki ida ija'ari abononi, ma'onahani hiki hojani, binanokiaja kaimoni ida bikava'inofinofiki. A'daimani arafiaki ida ibavi Deus athia bikaitoniaki, oniani ida ija'ari va'ini bodini vara nini hahavi Deua biogavini hija, asohini asohirini bikahija kaimoni ida nahina ija'aria bikava'inofinofiki va'ini bodinia.

¹³Ni-ija'aria bikaabokaki ida nahina-ra anahojavini Deua biogaria kaimoni. Deus viaha arabikhajahaki, karahobariki ida nahina hahavi kidiamonahi hararania. Binokihahaviki ida hojaki. Harivani afohahavi Deus viaha arihojaki hari bana afohanana, anamonija kaimoni ida akadibadani, akadivarani, akadihojai hiki niha ninini.

Sasidotxi vakadika'da'di danoki ka'oa ada Jesus

¹⁴Hari. Oniaroa, hojaha ada sasidotxi vakadika'da'di jahaki akadimoni hina. Deus viaha bodi pania okha'aha ada akadika'da'di

Jesus, Deus kaisai, sasidotxi hiki. Ovari Deu-ra kanikhariabakhiaki afojahaki akadimoni. Avakajokava ada Jesus. Akava'ipahinirihida athi akajari'daravini.

¹⁵Jesus, sasidotxi kaka'da'di hina Deus viaha haria kanikhariaki. Jesua bikamithaki ida akava'irogo'ini va'i bodinia. Kaborohirohi arihina vani fori hira ada Jesus jaboni 'bo'dakari kaborohirohi hi'ina, hojai asohiriki hahavia kabadanira kaimoni. Ni-Jesua hoaranija bada bini'a'iki ida hojai Deua bivajahariki.

¹⁶Aipahihirina vani Deu-ra anamaakariva kidivithi ibavinia. Haria nakaidivaki ada Deus. Amaakarihi; haria va'adiha. Haria kajoamoraki ada. Deus kania aajahamisina; haria anajahamisiki ada Jesus.

Sasidotxi vakadika'da'di kabadani varani hini hida

5 ¹Hari. Oniaroa, Deus vani makhira-ra nagathogatho'ia sasidotxi vahararana, sasidotxi vakadika'da'di hira kaimoni. Sasidotxi kabadani hiki ida Deu-ra kanikhariabakhiavini ija'ari-ra va'ora kajoamoravini. Sasidotxi kabadani jaboni ida igitha-ra naabinivini, bianaha'divini jaboni ida igitha abononi, Deu-ra anariakara kaimoni. Ija'ari Deu-ra vano'avini hiki ida igitha. Vakadihojai asohiriki abosini ida igitha abinini, amani ahovari'ini, Deus bianija kaimoni ida hojai bivajaharikia vakabadani'ina. Sasidotxi Deu-ra no'avini hiki ida nahina hoariha ija'ari Deu-ra kavikhavini.

²Sasidotxi va'i bodinia bikamithaki ida va'i rogo inini ija'ari hojai asohiki-ra varagaribakhiaki. Ovari jaboni va'oaniaro fori hi'iki hojai asohiki-ra ragari'avini. Athii forakia vajaforia va'ora nava'isohiki adani ija'ari hojai asohiki-ra varagaribakhiaki, va'ora kakodiaki jaboni adani ija'ari hojai Deua binofiki-ra avigariki.

³Sasidotxi jabonia biragarihi ida Deus kahunari. Kidihojai asohiriki abosini ida igitha Deu-ra kaabinihivini hiki. Ija'ari vahoariha vakadihojai asohiriki abosini jaboni ida igitha sasidotxi Deu-ra kaabinihivini hiki.

⁴Hari. Ni-ovani oa abono-ra nagathogathoki ada makhira sasidotxi vakadika'da'di kaimoni hina, vahoariha sasidotxi kabadanihi jahaki khai vani'ara kaimoni. Deus vani ada makhira-ra nagathogathora sasidotxi vakadika'da'di hira kaimoni. Nini vani namithaja ida Arão kohana kania. Mahi 'bo'dakari Deua binagathogatho'iki ada Arão.

⁵Nimania ida namitha'iki jaboni Cristo kania. Ni-ovari ka'oa abono-ra nagathogathovini hiki ida sasidotxi vakadika'da'di kabadani, ija'ari kidihojai asohiki khai vani'ara kaimoni. Deus vania bini'a'ara ada Cristo:

“Ivani kodisai i.

Hidakaba'i kadabi'i ohina-ra okahiki ho.”

⁶Deus athi jiriki hoariha papira hoariha hojakia:

“Mahi anokhomirikia

sasidotxi ihiha'oadahaki bana i.

Ija'ari okhananavaki Mikisidi oniki kabadani fori

hiki ida sasidotxi kabadania ikabadanini.

Mikisidi naothi aja'dini i.”

Niha ada Deus.

⁷Hari. Oniaroa, araboa hojana oadani ada Jesus, Deu-ra vara ni'abakhiaki ada. Athii 'barakia bikanikharia'aha, asara'aha Deus viaha. Deua biva'adivini-ra kanikharia'aha. Deua bikaabokaki ida Jesu-ra akava'ijoavini abinirara kaimoni. Hari. Jesua biva'aha'iki ida Deua binofiki namithani kidiania, oniani ida Jesus athi Deua binaabavini hija.

⁸Deus kaisai hina kaba'i, Jesus va'i rogo iniki, imana 'bana'ini abono-ra va'ahavini hiki, abono-ra ka'ojomo'ira kaimoni Deus athi-ra naabavinia. ⁹Ni-hoaranija Jesua biragariki ida hojai jahaka'oaki Deua bivajahaki, bina'diahihahaviki ida badani Deua binofiki, oniani ida ija'ari akava'ijoava abono Jesu-ra niha'ia.

Jesus vania binakama'daja ida ija'ari athi naabani vihiki-ra akava'ijoavini, va'ora no'avini hiki jaboni ida vakadimahi ja'dini jahaki anokhomiriki Deus kania.

¹⁰Oniania Deua bini'aha ada Jesus:

—Ivani Mikisidi naothi aja'dini i. Ovari sasidotxi vakadika'da'di ada. Onivani fori hija jaboni ida kadabadani hora ikanikhariabakhiavini ija'ari-ra okajoamoravinia.

Isai avigaha'iariki fori avihiki a'oni

¹¹Oigamina. Hojaki ida Mikisidi varani hina oadaki a'onira onava'isohivini hiki kaimoni. Mitha avani'ajahakirihi, oniani ida oathi-ra avarigajorakiravini hija.

¹²Masiko ipohikia Jesus kaija'ari avihi'ini kaba'i, ni-avariga'iaki kaho ida vahoariha-ra va'ora avaka'ojomo'ivini. Asia avanokhaki

ida ija'ari a'onira vaka'ojomo'i'ianavini Deus varani hina kama'dania. Ija'ari Cristo-ra nofija'diniki kaimoni ida varani kama'dani. Isai pa'itxi akajohohaahabakhiaki fori avihiki a'oni. Ni-ija'ari karaho 'bai ka'oa-ra havini fori avihii'iaki kaho.

¹³Asia isai joho kaa'bani-ra kanofiki fori avihiki a'oni. Isai pa'itxi ni-biogaki kaho ida hojai hana hini asohiki, hojai hana hini asohiriki. Ni-ogaha'iaki kaho. ¹⁴Ija'ari karaho vani ida abononi ka'ojomo'ija. Bikava'ibodivaranibakhiaki ida hojai, biogaja kaimoni ida hana hini jahaki, hana hini jahariki. 'Bai ka'oa havahani fori hiki ida biogavini.

Ariabono aka'ojomo'iva ojomo'ih i kavaranih i aoga'iarikia

6 ¹Hari. Hari'a vanajojoirarahana ida ojomo'ih i kavaranih i avakamithabiinini'iki. Cristo-ra nofija'diniki kaimoni ida varani kama'dani. Ariabono aka'ojomo'iva ojomo'ih i kavaranih i aoga'iarikia. Ija'ari Cristo-ra avigavini avijava'iki kaimoni ida Cristo varani hina avaka'ojomo'i'iariki. Hari'a vara avani'abakhiajanava hida ojomo'ih i kavaranih i kama'dani.

A'onira onava'isohivini hiki bana hida varani kama'dani nahina nini. Ojomo'ih i kavaranih i kama'dani hida haria nava'isohivini hiki akava'ipahinija kaimoni ida kaaji. Ni-ija'ari-ra kakodiaki. Ojomo'ih i kavaranih i hoariha hida Deu-ra avakajjokavini niha ninini haria akava'ijoara kaimoni.

²Ojomo'ih i kavaranih i hoariha hida kanai karajomih i. Ojomo'ih i kavaranih i hoariha hida Deu-ra vakanikhariavini nahina kaimoni ija'ari vasa'a-ra vakanaibavivini vahoariha va'da'di a'ania. Ojomo'ih i kavaranih i hoariha hida Deus ija'ari abini'iki-ra anahokivini niha ninini, Deus ija'ari kahojai-ra naabosivini niha ninini jaboni, vahoariha vahojahaha'oadahaki kaimoni Ibavi Jahaka'oakia, vahoariha vahojahaha'oadahaki jaboni Ibavi Jaharika'oakia. Nimanian hida ojomo'ih i kavaranih i kama'dani.

³Jahaki ida ija'ari jari'darini avijavaha'oadahaki arihina. Deua biva'ahahi ida Cristo varani hina hoariha a'onira aka'ojomo'ivini; a'onira aka'ojomo'ivini hihi ida varani avariga'iariki.

⁴Hari. Ija'ari Cristo-ra vakajjokavini-ra kava'ipahinika'oahi; ni-bikaabokajanaki ida abononi ka'da'digariavini, Deu-ra vakajjoka'ianaja kaimoni. Deua binavaga'iki hida ija'ari kava'ibodivaran i Deu-ra ogaja kaimoni. Bigathani'iki jaboni ida

Deua bino'avini hi'iki. Bigathani'iki jaboni ada Ma'onahai Jahaki va'ini bodinia vahoariha fori hini. ⁵Bikamitha'iki jaboni ida Deus athi va'ini bodinia, bivajaha'iki ida athi. Bikamitha'iki jaboni ida Deus danona Deus kidija'ari-ra nanokiahivini hiki bana.

⁶Oniaro naothinia ija'ari Cristo-ra vakajokavini-ra kava'ipahinihi; ni-bikaaboka'ianaki ida abononi ka'da'digariavini, Deua biakariaka'ianaja kaimoni. Cristo-ra kava'ipahinikia biaka'itapoamisi'ianaki fori hiki ada Cristo ava akasanakhamakia, Cristo-ra ogarahavini kaimoni vahoariha vaviaha.

⁷Hari. Oigamina. Siroi bahia bikapahabakhiaki fori arihiki hari. Movajahakiki ida rakhajahi 'ba'dani nami jahaki imani bodinia. Siroihi abono kaimoni ida rakhajahi jo'doni, bononi hiki. Siroi jahaki fori hihi ida akadimahi; Deus haria kajoamorajahakihiki.

⁸Hari. Siroi kahogoiki kajaroiki fori arihihi; ni-siroihi abono haria va'adiki. Ni-nahina havahaki kaimoni hojaki, oniani ida siroihi abono varani jaharikia kidisiroi-ra kanavaranihavini hija, oniani ida bianaha'divini hija jaboni. Siroi kahogoini fori arihihi; Deus haria nahokahihi Ibavi Jaharika'oakia siho kabodinia.

⁹Kodiva'ahi, siroi kahogoiki, siroi kahogoiriki hikia okavaranina kaba'i, ni-a'onira oakava'isokoniki. A'onira okava'ibodivaranivini hiki siroi jahaki kahogoiriki fori avihini, Deus kani-ra avaranikhahavini, a'onira akava'ijoara kaimoni, a'onira kajoamorabakhiaki jaboni ada.

¹⁰Sohika'oaki ada Deus. Ni-biakava'i'biriniki bana ida badani bada avani'a'iki kidimoni. Bikava'ihokiki jaboni bana ida kidija'ari va'ora avakajoamorabakhiavini, asia va'ora avakajoamoraha adani avagamini. Deu-ra avanofijahakivini mani ida va'ora avakajoamoravini hija. ¹¹Onofijahakiki ida Cristo-ra avakava'inofinofiha'oadahavini kidiania avakaikahirini oadani, avagathanija kaimoni ida nahina hahavi anokhaki Deus haria kaibavijahahivini hiki.

¹²Ni-onofiki ida Deu-ra avaranikhavini-ra avarakaitapiavini. Va'ora vakabanafo bana adani ija'ari Deus va'ora kaibavijahahivini-ra vagathani'iki. Vanokhavini oadani, ni-Deu-ra vakava'ipahiniki, Deu-ra vavakajokaha'oadaha'iki adani.

Ka'oa hiki ida Deus ija'ari-ra nava'iponivini hiki

¹³Hari. 'Bo'dakari Deua binava'iponi'iki ada Abraão. Binava'isohijoravini hi'iki ida nahina bino'avini hiki kaimoni. Deua bini'aha:

—Abraão, Deus ka'oa ohina mani ida ira onava'iponi'imarineravini hija bana. Oonina-ra odionivini hiki iogaja kaimoni ida ira okorijanaharavini — niha ada Deus. Hari. Ni-hojaki ada deus hoariha onina Deua bidioniki kaimoni, oniani ida onina-ra dionivini hi'ia.

¹⁴Deua bini'a'aha:

“Abraão, ira onava'isohijoravini hiki bana ida ira okajoamorabakhiavini.

Va'ora oanaipohiki bana adani kadaisai kahanodi vanamitharonisiagaki.”

Niki vania Abraão-ra nava'iponira ada Deus. ¹⁵Abraãoa ni-bikava'ipahiniki ida Deus athi namithaki-ra nokhavini, oniani ida nahina Deua vara bivani'ajoraki-ra gathanivini hi'ia.

¹⁶Hari. Ija'ari ija'ari hoariha-ra nava'iponivini kamahini Deus onina-ra dionihi:

—Deua biogaki ida kodivarani ka'oa hini ira onava'isohivini hi'iki — nihi ida ija'ari, oniani ida varani ka'oa hini-ra aviga'bamakhamavini hija.

¹⁷Hari. Deua binofiki ida athi ka'oa hini ija'aria avigavini. Binofiki ida athi-ra nahoariharavini avigavini jaboni. Deua bada bini'a'oamanija ida nahina va'ora nava'iponivini hi'iki, oniani ida va'ora ni'avini hi'ia:

“Deus ka'oa ohina mani ida a'onira onava'iponi'imarineravini hija bana.”

Niha. ¹⁸Deua bivava'isohihiki ida ija'ari-ra kajoamoravini. Bivava'isohihiki jaboni ida kidiva'iponahi-ra nahoariharavini. Deua bikaabokarihi ida ija'ari-ra korijanahavini, oniani ida va'isohihi 'bamiki-ra ana'bo'davini hija. Aogajahakiki ida kidiva'isohihi 'bamiki-ra nanamithavini bana, oniani ida ava'i-ra khai ni'aja. Anokhavini oadani, khai haria ni'ajahakiki hida va'isohihi asohiki kaaraki, agathanija kaimoni ida kidikajoamorahe haria ni'avini hi'iki.

¹⁹Hari. Sasidotxi vakadika'da'di okhajakosiha Ibavi Katokini Jahaki bodinia, makari katokini ka'ohafiakia aradahajakosi'aha Ibavi Katokini Jahaka'oaki bodinia, ija'ari-ra kajoamorara kaimoni Deus viaha. Onivani fori hija ida Jesus kabadani akadimoni hini Deus kania nama. Abini'ina, okhajakosi'aha ada Jesus Deus gorana, aradahajakosi'aha Ibavi Katokini Jahaka'oaki bodinia haria kajoamorara kaimoni Deus viaha.

Hari. Âncora arokhojahakia biakanaahosaga'afoki ida kanava kakaraho akarakoria kaimoni. Onivani fori hija hida Deus haria nava'iponivini hi'iki-ra anokhavini. Ibavi Katokini Jahaka'oakia arokhojahaki ida âncora fori hiki. Âncora ahosagaki fori arihina. Arakoki fori arihirihi, anokhahaha'oadahahi ida haria nava'iponivini hiki namithani akadiania.

²⁰Akadimoni hina ovari miro'a okhajakosi'aha ada Jesus, haria kajoamorara kaimoni akaikahina viahania. Mahi anokhomirikia sasidotxi vakadika'da'di hiki ada Jesus, Mikisidi naothi aja'dina ada.

Mikisidi varani hina hida

7 ¹Hari. Oniaroa. Abraão hokina kari Mikisidi vania bivaka'da'dija ida Salém sidaji. Sasidotxi hina vani Mikisidia bada bini'aja ida badani Deus danoki nama hojakia bionariavini hiki.

Hari. 'Bo'dakari Abraão kohana kidija'ari khama va'ora vidafia'aha adani 4 arabo hiki kaka'da'dini, vakadija'ari vihiki. Va'ora vidavini naothinia vajoi'aha adani Abraão. Mikisidi va'ora karagarari'aha adani Abraão vajoi'ina. Bikaragarari'aha, Deu-ra kanikharia'aha Abraão-ra kajoamorara kaimoni.

²Abraãoa binapitahataha'ihi ida va'ora vida'iki vakadinahina sorara visaari'iki, sa'ai ko'bamihani himanihi pitahataha'ini. Abraãoa bino'a'aha ada Mikisidi pitani hoarania.

Hari. Mikisidi onina ariathia Ka'da'di Sohika'oaki. Bivaka'da'diki ida Salém sidaji oniki. Salém onini ariathia Va'i Jahajahani, oniani ida Mikisidi onina hoariha-ra Va'i Jahajahani Vaka'da'diva nihana hija.

³Ni-nahina biogaki ida Mikisidi kaamia kohana onini, kidiabi'i kohana onina, kidi'arahoda avikhananavaki vaonina hiki. Ni-papira kania hojaki ida vaonina. Ni-hojaki jaboni ida Mikisidia biva'banaki kamahini, bivaabiniki kamahini jaboni Deus athi kapapirania. Kama'dariki fori hiki ida kidimahi, anokhomiriki fori hiki jaboni ida. Deus kaisai fori hiki ada Mikisidi mahi anokhomirikia sasidotxi hina, ija'ari-ra va'ora kanikhariavini Deus kania.

⁴Hari. Dano'oamanija ida Mikisidi ka'da'di hina. Vakava'ibodivarani bana ada akadika'da'di okhananavaki Abraão oniki. Ka'da'di danoki hina kaba'i, abono-ra nava'isohi'iki ada:

—Mikisidi ka'da'di hina danona biaradamiki hida odanona, oniani ida pitani hoarani kodisorara khama asaari'ikia ono'avini hija bana — niha ada Abraão.

⁵Hari. Badara ipohiki radahani naothinia Deus Moisé-ra va'ora nava'isohivini hi'iki ida kidiva'isohihi kapapirani. Va'ora nava'isohivini hi'iki adani Levi kahanodi vanamitharonisiagaki sasidotxi vihi'ina, vagathanija kaimoni ida ija'ari kanahina pitahani hoarahanana. Sa'ai ko'bamihani himani'ihi ida ija'ari vakadibadani abosini, vakadirakhajahi abani, vakadigitha hiki. Ija'aria vavahojaki ida 9 hiki pitahani afohanana. Pitani hoarani vani ida sasidotxi vakadania avarakhaja. Nimania ida Deus kava'isohihi jiriki.

Abraão kahanodi vanamitharonisiagaki hahavi adani Israel kohana kaija'ari. Levi kohana kaija'ari-ra va'ora vano'a'iki adani pitahania. Abraão kahanodi vanamitharonisiagaki hahavi jaboni adani Levi kohana kaija'ari pitahania vagahina'iki.

⁶Hari. Levi kahanodi namitharonisiagaki hirina kaba'i ada Mikisidi, ovaria bigathaniki ida pitani hoarani Abraão kohana bino'avini hi'iki. Mikisidi Abraão-ra kajoamora'iki jaboni. Abraão vani ada Deua binava'iponi'ara.

⁷Mikisidi Abraão-ra kajoamoravini mani ida Abraão-ra aradavini-ra aogavini hija. Aogaki ida ija'ari hoariha-ra kajoamoraki kidikajoamorahi kajoamorana hiki-ra aradavini.

⁸Sasidotxi ija'ari vakadinahina pitahania vagahinaki ni-hidiaja vahojahaha'oadahaki. Vaabinihanana'iki adani. Mikisidi vani ada hokihaha'oadahara. Ni-abinina-ra kahiki Deus athi kapapirania. Ovari jaboni nahina pitania gahina'iki.

⁹⁻¹⁰Mikisidi Abraão-ra karagararivini kari ni-namitha'iaki kaho ada Levi. Abraãoa bikajahabodihaki fori hiki ada Levi. Abraão kidinahina pitani pa'itxia bino'avini kari Levi hoja'iki fori hiki Abraão jaha bodinia. Abraão Mikisidi-ra no'avini vani Levia bino'aki fori hira jaboni ada Mikisidi pitani pa'itxia. Hari. Badara ipohiki radahani naothinia Levi, kidihanodi vanamitharonisiagaki vihiki vagahinabakhiana hi'iki ija'ari vakadinahina pitahani pa'itxia afohanana.

¹¹Hari. Badara ipohiki radahani naothinia Deus Moisé-ra nava'isohivini hi'ihi ida kidiva'isohihi jiriki. Oniaro kari Deus va'ora nagathogatho'aha adani Arão, kidisai, vakadihanodi

vanamitharonisiagaki sasidotxi vihira kaimoni. Arão ka'arahoda okhananavaki ada Levi. Hari.

Ni-sasidotxia bada vani'ajahakiki ida sasidotxi kabadani Deus binofiki niha ninini. Bada vani'aja vaha; ni-Deus sasidotxi hoariha ja'di-ra nagathogathoki vaha. Levi kahanodi vanamitharonisiagaki vakadibadani Arão-ra nava'isohivini hi'iki. Sasidotxi ja'di kabadani fori hirihi ida. Sasidotxi ja'di kabadani fori hiki ida Mikisidi kabadani.

¹²Deus sasidotxi ja'di-ra nagathogathovini vani bianahoarihaja ida sasidotxi kavaranihi, sasidotxi kabadani hiki kidiva'isohihi jiriki hojaki.

¹³⁻¹⁴Sasidotxi kavaranihi ja'dini Deua vara bivani'aki ada akadika'da'di Jesus, sasidotxi hira kaimoni. Sasidotxi kavaranihi 'bo'da Moiséa bivava'isohihivini kari va'ora honariaki adani Levi kahanodi vanamitharonisiagaki sasidotxi vihira kaimoni. Levi kahanodi namitharonisiagaki hiriha ada akadika'da'di Jesus.

Aogaki ada kidi'arahoda okhananavaki Judá oniki. Judá kahanodi vanamitharonisiagakia ni-bada vani'aki ida sasidotxi kabadani. Moisés sasidotxi kavaranihia kavaranibakhiaki, ni-vara bivani'aki ada Judá kahanodi namitharonisiagaki sasidotxi hira kaimoni.

Sasidotxi hoariha Mikisidi fori hiki varani hina hida

¹⁵Hari. Sasidotxi kavaranihia a'onira onava'isohi'avini mani ida avarigajahakivini hija. Namitha'iki ada sasidotxi ja'di Mikisidi fori hiki. ¹⁶Sasidotxi vihiriha adani Jesus kaija'ari avikhananavaki, oniani ida va'isohihi jiriki Jesus sasidotxi hina-ra honariaravini hija. Ni-ija'ari hoariha bihonariaki sasidotxi hina. Jesua bikaabokaki ida kidimahi anokhomirini. Abinirina hojahaha'oadahana mani ida sasidotxi nihana hija.

¹⁷Deus athi kapapirania hojaki hida athii:

“Mahi anokhomirikia
sasidotxi ihiha'oadahaki bana i.
Ija'ari okhananavaki
Mikisidi oniki kabadani
fori hiki bana ida
sasidotxi kabadania
ikabadanini.

Mikisidi naothi aja'dini i.”

Deus kidisai-ra ni'a'iki.

¹⁸Deua bikava'ipahini'iki ida kidiva'isohihi 'bo'da, sasidotxi kabadani hini bionaria'iki. Sasidotxi kabadania ni-bikaabokaki ida ija'ari-ra akava'ijoavini. Ni-nahina kaimoni hiki afojana.

¹⁹Deus kava'isohihi jirikia ni-bikaabokaki ida ija'ari kahojai-ra nasohika'oavini. Oniaroa, Deua binajahavini arafiaki ida nahina anaviahanokhaki, akaabokaja kaimoni ida Deu-ra anamaakarivini.

²⁰Hojaki hida anaviahanokhaki. Hojaki jaboni ida Deus athi Jesu-ra nava'iponi'imarineravini-ra kahivini. Ni-Deus va'ora nava'iponiki adani Levi kohana kahanodi vanamitharonisiagaki afohanana, sasidotxi vihira kaimoni.

²¹Jesus vani ada Deua binava'iponi'ara sasidotxi hi'ina. Deua bini'aha:

“Deus ohina mani ida ira onava'iponi'imarineravini hija.

Jokoa okava'ipahinirihi hida kodivarani.

Mahi anokhomiriki vani

sasidotxi ihiha'oadahaki bana i.

Kadabadani hiki ida hora ikanikhariabakhiavini

ija'ari vakadimoni.”

Niha ada Deus.

²²Deus Jesu-ra nava'iponi'imarineravini-ra kahivini mani ida va'iponahi ja'dini a'bo'daki jahani-ra anarafija. Jesus vania binakama'daja ida, bina'diahahahaviki ida va'iponahi ja'dini a'bo'daki akadimoni hini.

²³Va'iponahi ja'dini fori hirihi ida va'isohihi 'bo'da. Vaipohiki adani sasidotxi vihiki bada vani'aki ida va'isohihi 'bo'da. Sasidotxi abini'ina makhira hoariha sasidotxi-ra anaja'dibakhiaki, oniani ida sasidotxi hiki-ra anaipohija afohanana. Vahokihaha'oadahariha adani.

²⁴Jesus vani ada hokihaha'oadaha'ara. Oniani ida ija'ari hoariha sasidotxi kabadani Jesua bada bini'a'iki-ra gathaniravini hija. ²⁵Jesua bikaabokaki ida afoha'oadaha va'ora akava'ijoajahakivini adani ija'ari Deu-ra vanamaakarivini-ra vanofiki. Hokihaha'oadahaki ada Jesus, oniani ida Deu-ra kanikhariaha'oadahavini hija, va'ora kajoamorara kaimoni.

²⁶Hari. Oniaroa. Jesus vania bikaabokaja ida haria kajoamoravini afojahaki, sasidotxi vakadika'da'di kabadania

kabadanina. Jahaka'oaki ada. Ni-hoaranija bada bini'aki ida hojai Deua bivajahariki. Sohika'oaki ada. Deua bianakara'oha ada Jesus ija'ari hojai asohiriki-ra vanamonahaki vahararana, bikaboa'i'aha kidiania nama hojana.

²⁷Sasidotxi vahoariha fori hiriha ada Jesus. Mahi hahavi sasidotxia binaabiniki ida igitha, amani biahoarija kaimoni, imani bianaha'diki Deu-ra no'ara kaimoni. Sasidotxia bada bini'a'imidiahi ida kidibadani, Deua bianija kaimoni ida kidihojai asohiriki. Naothinia va'ora naabinihanana adani igitha ija'ari Deu-ra vano'avini vihiki, Deua bianija kaimoni ida vakadihojai asohiriki afohanana. Sasidotxi Deu-ra kanikhariavini jaboni va'ora kajoamorara kaimoni.

Ni-nikia kabadaniki ada Jesus. Hojai asohiriki-ra bada ni'aravini mani ida igitha abinini-ra nofiravini hija kidimoni. Ovari abono-ra va'aha'iki abini'ina Deus viaha igitha abini'iki fori hi'ina. Hoaranija abinina-ra va'ahavini, bianika'oaja kaimoni ida ija'ari vakadihojai asohiriki.

²⁸Hari. Deus kava'isohihi jiriki Moisé-ra no'avini hi'ikia bivava'isohihiki sasidotxi vakadika'da'di gathogathona niha ninini. Sasidotxi vakadika'da'di hina kaba'i, ovari jaboni hojai sohika'oaki-ra ragariki.

Hari. Ni-niki ida Deus kava'iponahi ja'dini. Deus kava'iponahi jiriki oniaro miro'a hoja'bo'da'iki. Naothinia Deua bivava'isohihiki ida kidiva'iponahi ja'dini a'bo'daki. Kidisai-ra ni'aha: Deus oamani ho. Jokoa ira onava'iponi'imarinihi. Va'iponahi ja'dini a'bo'daki athinia Deua binava'isohiha ada kidisai sasidotxi vakadika'da'di hira kaimoni. Jahaka'oaki ada afoha'oadaha kidisai. Ovaria bada bini'ajahakiki ida sasidotxi kabadani hahavi niha ninini Deua binofiki.

Sasidotxi vakadika'da'di ada Jesus

8 ¹A'onira onava'isohivini hiki ida nahina kaimoni sasidotxi kavaranihia okavaranina. Deus pitana aniaja nama hojaha ada Jesus. Ka'da'di danoki kavithi ibavinia vithi'aha. Bada bini'aki ida sasidotxi vakadika'da'di kabadani, haria kajoamorara kaimoni. Deu-ra kanikhariabakhiavini akadimoni. Deua bikaabokaki ida hahavi binofiki.

²Deus kania hojaki ada Jesus. Ibavi Katokini Jahaka'oakia Deus khai ni'ana kagorani ka'oa bodinia hojaki ada. Ni-ija'aria

binamonahaki ida gora. Deus vania binamonahaja ida. Ibavi Katokini Jahaka'oaki kania sasidotxi kabadania kabadaniki ada Jesus. Deu-ra kanikhariaki akadimoni.

³Hari. Ija'ari vahararana Deua binagathogatho'aha ada sasidotxi vakadika'da'di, sasidotxia bikanava'igara kaimoni ada Deus, igitha, nahina hoariha hikia ija'ari Deu-ra kavikhavini hikia. Jesus jaboni nama hojana sasidotxi vakadika'da'di hina bivahojaki ida nahina Deu-ra no'avini hi'iki. ⁴Araboa hojara vaha; ni-sasidotxi hiki vaha. Vahojaki adani sasidotxi vahoariha araboa Deu-ra vano'avini hiki kaimoni ida igitha abononi aha'diki, nahina hoariha hiki. Deus kava'isohihi jiriki va'ora nava'isohivini hiki ida nahina vavikhaki kaimoni.

⁵Rajomi fori hiki ida sasidotxi araboa vahojaki vakadibadani. Vakabanafoki ida sasidotxi kabadani ka'oa nama. 'Bo'dakari Moisés binamonaha'iki ida makari kagorahi, tenda oniki, ija'ari Deu-ra khai vani'avini ibavini kaimoni. Binamonahavini viahanian Deua bini'aha:

—Moisés, arabo namahikia ihoja'ini oadani, ira onanokiahivini hi'iki ida ogorana ka'oa oibavia hojaki. Inamonaha bana ida makari kagorahi oibavia hojaki nokiani onivani fori hiki arabo namania — niha ada Deus.

⁶Cristo vania bigathani'ia ida sasidotxi kabadani Deus kania. Sasidotxi kabadani jahani Jesua bada bini'akia biaradaki ida badani sasidotxi araboa vahojaki bada vani'aki. Hari. Jesua binakama'da'ihini ida va'iponahi ja'dini a'bo'daki Deus kidija'ari-ra va'ora nava'iponivini hi'iki. Jahani arafiaki ida Deus kava'iponahi ja'dini. Biaradaki ida Deus kava'isohihi hoariha Moisés-ra nava'isohi'bo'davini hi'iki. Deus kava'iponahi ja'dini jahani arafiaki, oniani ida Jesus kakajoamorahi-ra anarafiaja.

⁷Jahani kaba'i ida va'isohihi oniaro miro'a, ni-bikaabokaki ida ija'ari kamahi-ra najahaka'oavini Deus viaha. Arajomaja vaha; ni-Deua bivava'isohihi'ianaki vaha ida va'iponahi ja'dini hoariha. ⁸Deus va'ora anaathidanoarari'aha adani kidija'ari, kidiva'isohihi oniaro miro'a naabapa'itxini vihiriki, oniani ida anarajomarini hija. Oniania niha ada Deus:

“Khaki bana ida mahi Deus va'iponahi ja'dini-ra
namonahavini kamahini, va'ora onava'isohira
kaimoni adani Israel

kaija'ari vanamitharonisiagaki,
Judá kaija'ari vanamitharonisiagaki vihiki.

9 Kodiva'iponahi ja'dini fori hirihana bana ida kodiva'iponahi 'bo'da,
vakadija'ari avikhananavaki-ra va'ora onava'isohivini hi'iki.
Egito kaarabonia vahojana kari vasa'a oogathiki fori vihina,
va'ora oavikhaonaniha,
va'ora obanani'aha,
va'ora onava'isohi'aha kodiva'iponahi oniaro
miro'a.

Vakajoni'ihini ida oathi vakadiDeus hoarana ohina.
Vakava'inofinofiki ida deus amovana ipohiki.

Kodiva'iponahi oniaro
miro'a-ra vakajonivini mani ida
nahina vanofikia
va'ora ova'ahavini hi'ia.

10 Oniaroa. A'onira onava'isohijoravini hiki hida
kodiva'iponahi ja'dini
a'bo'daki va'ora onava'isohiki
bana adani Israel
kaija'ari.”

Niha ada Deus.

“Onaibaviki bana hida kodiva'isohihi vava'i bodinia.
Onajiriki fori hiki ida va'isohihi vava'i nakaabanahani hiki
kaimoni.

Hovani vakadiDeus ka'oa bana ho.
Va'oaniaro kodija'ari vihiki bana adani.

11 Kodiva'iponahi ja'dini namithani kamahini
kodija'ari hahavi hora
avigaki bana vakadika'da'di ohina.

Ija'ari nahina vihiriki,
ija'ari nahina vihiki jaboni afohanana hora avigaki bana
adani vakadiDeus ohina,
oniani ida ipohina hora ogavinia ija'aria
bika'ojomo'ijanaravini hija bana.

Ni-ija'ari va'ora ka'ojomo'ivini hiki jaboni adani kidiarabo
kaija'arini hora avigara kaimoni.

12 Ona'biraki bana ida
vakadihojai asohiriki

vanamonaha'iki.

Va'ora oakariakaki bana adani.

Ni-okava'ihokijanaki bana ida hojai jaharikia vakabadanina.”
Nihi ida Deus athi papira hoja'bo'da'iki.

¹³Deua vara bivani'ahi ida kidiva'iponahi ja'dini, oniani ida kidiva'iponahi oniaro miro'a okhananavaki-ra 'bo'da naonivini hija. Hojaki ida nahina 'bo'da, jorakia ihmiki bana ida.

Deu-ra akanamasivika'oavini-ra nofvini niha ninini

9 ¹Hari. Deus kidiva'iponahi oniaro miro'a-ra nanamithavini kari va'ora nava'isohiki adani ija'ari Deu-ra vakanamasivivini niha ninini binofikia.

Bivava'isohihiki jaboni ida makari kagorahi ija'aria vanamonahaki kaimoni. Ibavi Katokini Jahaka'oaki oniki ida Deu-ra khai vani'avini ibavini.

²Oniaro kari vanamonaha'iki ida makari kagorahi. Ka'oahafiaki ida gora makari katokihia. Gora pitani hidiaja onini Ibavi Katokini Jahaki. Ibavi Katokini Jahaki bodinia vanaibavi'iki ida lamparina. Atira kania hojaki 7 hiki ida ha'dini ipohini. Vakanaibaviki jaboni ida mesa. Mesa kanamania kahojaki ida pão sasidotxi Deu-ra vano'avini.

³Makari katokihi pitani oniaja Ibavi Katokini Jahaka'oakia oniki ida. ⁴Gora pitani Ibavi Katokini Jahaka'oaki bodinia hojaki ida altar, arca kihiki. Altar oniki ida mesa kanamahiki sasidotxi incenso-ra avanaha'dibakhiavini ibavini. Ajava mitxana fori hiki ida incenso. Altar namania ravisohani hiki ida ouro. Onivani fori kihija ida caixa arca kaoniki ouroa karavisohani. Arca karajomiki ida Deus kava'iponahi oniaro miro'a. Arca kabodinia hojaki ida ouro kabavihi maná bavini hiki.

Arca kabodinia hojaki ida jaboni Arão kohana kaava moamanani'iki. Hojaki jaboni ida ja'di txapatxapaki jiriki 'bamiki. Ja'di namania hojaki ida Deus kahonari jiriki sa'ai ko'bamihani hiki ipohini.

⁵Arca kanamania vahojaki adani ija'ari fori vihiki vi'bamiki avaamoana. Amovai vi'bamiki vahojakia vakarajomiki ida Deus hojana arca kania. Vabihi nokhoni vakadasahararikhamaki. Vabihi aaviramiki vakarahobaki fori hiki ida arca katapani namani. Ija'ari kahojai asohiriki aniani ibavini ida arca katapani namani. Hari.

Ni-onofiki ida kodivarani-ra ona'oadavini hidakaba'i, rajomi ipohiki kavaranihia a'onira onava'isohihahavivinia.

⁶Hari. Adiahi'ihhi ida Deu-ra khai vani'avini kagorani bodinia bada vani'aki. Oniaroa, kama'da'ihhi ida sasidotxi kabadani. Mahi hahavi avikhajakosiki adani sasidotxi makari kagorahi pitani Ibavi Katokini Jahaki onikia Deu-ra vakanamasivira kaimoni, bada vani'aki ida sasidotxi kabadani Deus athi va'ora honariavini hiki. ⁷Sasidotxi vakadika'da'di vani ada makari kagorahi pitani Ibavi Katokini Jahaka'oakia onikia o'oi'ara. Ovari hoarana badara hoarahanana hoaranija okhajakosiki. Biavikhajakosiki ida igithe amani. Kidimoni ida afo'imidia ama biahuari'iki Deua bina'biraja kaimoni ida hojai asohiriki-ra bada ni'avini, biogaravini kaba'i ida hojai asohiriki. Oniaroa, kidija'ari hahavi vakadimoni ida ama biakana'diri'dirikhama'iki, Deua bina'biraja kaimoni ida hojai asohiriki bada vani'aki, avigaravini kaba'i ida hojai asohiriki.

⁸Ma'onahai Jahaki haria ka'ojomo'ijahakivini makari kagorahi sasidotxi bada vakhanina kavaranihia. Deus khai ni'ana kagorani Ibavi Katokini Jahaki hojani oadani, ni-kama'da'iaki kaho ida ija'ari Deu-ra vanamaakarivini, ni-arabikhajahaki kaho ida Ibavi Katokini Jahaka'oaki.

⁹Makari kagorahi varani hinia biarajo'inanavaki fori hiki ida namitha'iki hidakaba'i akadiania. Ija'ari Deu-ra kanamasivikia bivikhavini kaba'i ida igithe, nahina hoariha hiki, ni-igithe amani ija'ari va'ini bodini-ra najahaka'oaki Deus viaha.

¹⁰Deus kava'isohihi jiriki athini ija'ari-ra honariaki 'bai havahaki havahariki kaimoni, nahina avahariki aavahaki kaimoni, kaaji ipohikia hoariha-ra nava'isohivini. Ija'ari kaajiriki abononi sokovini niha ninini jaha'ianaja kaimoni Deus viaha. Deua binofiki hida kaaji ija'aria vanaabavini, bianaja'diravini oadani ida hahavi va'iponahi oniaro miro'a bivava'isohihiki.

¹¹Hari. Kha'aha ada Cristo. Sasidotxi vakadika'da'di hi'ina binakama'da'ihhi ida nahina jahaki ja'dini namitha'iki akadiania.

Hari. O'oi'iki ada Cristo Deus khai ni'ana kagorani ka'oa nama hojaki, bada bini'aja kaimoni ida Deua binofiki. Ni-ija'aria vanamonaharihi ida Deus khai ni'ana kagorani ka'oa. Jahaka'oaki ida. Ni-araboa hojaki Deus kamonahi hararania. Deus khai ni'ana kagorani ka'oa nama hojaki jahani makari kagorahi jahani araboa hojaki-ra aradaki.

¹²Deus khai ni'ana kagorani ka'oa nama Deus kania o'oi'aha ada Cristo. Okhajakosi'aha hoaranija gora pitani Ibavi Katokini Jahaka'oaki onikia. Ni-biavikhajakosiki ida boji, 'daama kahidari hiki vaamana, ija'ari kahojai asohiriki abosini kaimoni hini. Amana ka'oa vani ida biavikhajakosi'ia, akadihojai asohiriki abosini kaimoni, oniani ida mahi anokhomirikia haria akava'ijoavini hija afoha'oadaha.

¹³Hari. Judeus kaija'ari vavahojaki ida kaaji ipohiki Deus kava'isohihi jiriki va'ora nava'isohivini hi'iki. Ija'aria bivakaajirihi ida nahina kaaji hiki; Deus viaha asafini namani sokoariki fori hihi ida ija'ari. Hari. Sasidotxia biakana'diri'dirikhavini hiki ida igitha amani ija'ari asafini namania, binajaha'ianaja kaimoni ida ija'ari Deus viaha. Arajoma'iki ida boji amana, 'daama kahidari amana aka'diri'dirikhamak. Arajomaki jaboni ida 'daama kahidari dorona akhomana kapahaki aka'diri'dirikhamak.

¹⁴Igitha amani danonia bikaabokaki ida ija'ari-ra najahavini Deus viaha nahina-ra vakaajiravini naothinia.

Cristo amana danoni jahani igitha amani-ra aradaki. Ija'ari va'ini bodini-ra najahaka'oavini-ra kaabokaki ida. Ma'onahai Jahaki Cristo va'i-ra nahonariahivini vani abini'ina-ra va'aha'ara ada Cristo Deus viaha akadimoni hina. Igitha abononia ija'ari Deu-ra no'avini fori hiki ida Cristo abono-ra arakha'avini Deus kania. Deus viaha jahaka'oaki ada Cristo.

Cristo amana binajahaki ida akadiva'ibodivarani, akadimahi hiki, biani'iki ida nahina haria osaniki, oniani ida kaaji haria akava'ijoariki-ra anofijanaravini hija. Anofiki ida badani Deus hokikia binofiki bada ani'avini.

Deus kava'iponahi ja'dini a'bo'daki varani hini

¹⁵Hari. Oniaroa. Cristo vania binakama'daja ida Deus kava'iponahi ja'dini. Hi'adani ija'ari Deus va'ora kaboa'iki vakadimoni ida va'iponahi ja'dini. Mahi anokhomirikia vagathaniki ida Deus kakajoamorahi va'ora nava'iponijoravini hi'iki. Hari. Deus kava'iponahi oniaro miro'a hojani oadani, ija'aria varagariki ida Deus va'ora honariavini hiki. Cristo abini'ina vakadimoni hina mani ida va'ora akava'ijoavini bikaabokavini hija, vagathaniria kaimoni ida va'iponahi-ra varagarivini abosini.

¹⁶Hari. Akadihojai hiki ida ija'ari hokini oadani nahina bivahojakia va'ora nava'iponivini adani vahokiki vagathanija kaimoni. Papira hojaki ida

kidiva'iponahi athini jiriki. Abinirini oadani ni-vagathaniki. Avigahi ida abini'ini, bona vagathani'ih i afohanana ida va'iponahi-ra namonahaki kanahina.

¹⁷Hokini oadani ni-nahina kaimoni hiki ida va'iponahi athini kapapirani. Abini'ini vani vagathanija ida. Nimanía ida akadihojai.

¹⁸Akadihojai kavaraníhi haria nava'isohivini hiki ida Deus kava'iponahi oniaro miro'a. Nahina abinirini, ama ahovaririni oadani, ni-kama'daki kaho ida va'iponahi oniaro miro'a.

¹⁹Oniaroa, Moisés kohana va'ora nava'isohi'imidiaki adani ija'ari avikhananavaki honari ipohiki athinia Deus kava'isohihi jiriki kania hojaki, vanaabaja kaimoni. Va'ora nava'isohivini naothinia binabiini'ih i ida ama bavini. Bodinia hojaki ida 'daama kahidari amana, boji amana, paha kabodiki. Binabiini'ih i jaboni ida ava vadini pa'itxi hisopo oniki, ovilia savina nadarakia odabohamisiki. Dasa bini'afarihi ida savina nadaraki ama bavini bodinia, biakana'diri'dirikhama'aha ija'ari hahavi vajoroniki vanamana jaboni. ²⁰Moisés va'ora ni'a'aha:

“Deus haria no'avini hiki ida va'iponahi jiriki hidakaba'i.

Igitha amani ahovarini
Deus kava'iponahi-ra
nakama'daki.

Deus a'onira honariavini hiki hida va'iponahi
jiriki athini-ra
avanaabavini,
avagathanija kaimoni ida a'onira nava'iponivini
hi'iki.”

Niha ada Moisés. ²¹Onivani fori hija ida jaboni Moisés biakana'diri'dirikhama'avini ida ama Deus khai ni'ana kagorani namania. Biakana'diri'dirikhama'ih i jaboni mesa, lamparina, arca nahina hahavi hoariha namania sasidotxia bada vani'aki makari kagorahi bodinia hojaki.

²²Deus kava'isohihi jirikia bivava'isohihijoraki ida ama ahovariki nahina ipohiki-ra najahavini Deus viaha. Nahina ipohiriki ni-nikia binajahaki. Ama ahovaririni oadani, ni-Deua bina'biraki kaho ida hojai asohiriki. Ni-biakariakaki kaho ida ija'ari.

Cristo abini'ina vani bianija ida hojai asohiriki

²³Hari. Deus kania nama hojaki ida Deus khai ni'ana kagorani ka'oa. Deus khai ni'ana kagorani nama hojaki amovani ida arabo

hojaja. Moiséa binaibaviki ida igitha amani makari kagorahi araboa hojaki namania. Binaibaviki jaboni ida ama nahina hahavi makari kagorahi bodinia hojaki namania, binajahaja kaimoni Deus viaha.

Hari. Ni-arajomaki ida igitha amani, binajahaja kaimoni ida nahina nama hojaki. Ama hoariha jahani arafiaki vani ida jahaja, oniani ida Cristo abini'ina abono-ra va'ahavini hija.

²⁴Ni-Cristo o'oiki Ibavi Katokini Jahaka'oaki ija'aria vanamonaha'ikia. Deus gorana amovani ida gora araboa hojaki. Ibavi Katokini Jahaka'oaki nama hojakia o'oi'iki ada Cristo. Deus viaha maakarinia hoja'aha, Deu-ra kanikhariaha akadimoni.

²⁵Ni-amana-ra avi'oibakhiaki, binaabosija kaimoni ida akadihojai asohiriki Deus viaha. Hoaranija arajomaki ida amana-ra avi'oivini. Judeus kaija'ari vakadisasidotxi vakadika'da'di vani ada igitha amani-ra avi'oibakhiara Ibavi Katokini Jahaka'oaki araboa hojakia. Badara hoarahanana hoaranija o'oiki ada sasidotxi. Ni-nikia kabadaniki ada Cristo.

²⁶Cristo akadihojai asohiriki-ra naabosibakhiara vaha; Deus hahavi-ra namonahavini naothinia abinibinibakhiana abono-ra va'ahamaniha vaha. Ni-abinibakhiaki. Hoaranija kha'aha ada Cristo mahi anokhomini amaakarini. Cristo-ra rakhaki abinina abono-ra va'ahavini, hojai asohiriki-ra anivini ija'ari va'ini bodinia.

²⁷Ija'ari hahavi hoaranija abiniki hida araboa. Abinini naothinia Deua binava'isohinanaki ida ija'ari hana hini sohika'oaki viaha, ija'ari hana hini hojai asohiriki abosini-ra gathaniki kaimoni.

²⁸Onivani fori hira ada hoaranija abini'ina Cristo. Hoaranija abini'ina-ra va'ahavini hiki ija'ari vaipohiki vakadihojai asohiriki-ra na'birara kaimoni. Kha'ianaki bana ada. Hojai asohiriki-ra na'biravini kaimoni hijanarihi ida Cristo-ra rakha'ianaja. Cristo-ra rakhaki bana va'ora akava'ijoahavini adani nokhana vihiki.

Igitha amania ni-bianiki hida hojai asohiriki

10 ¹Rajomi fori hiki ida va'isohihi jiriki judeus kaija'aria vavahojaki. Rajomi nokiani ma'onahanahaki fori hiki ida. Ni-bianamovajahakiki ida nahina ka'oa hini nama hojaki. Rajomi ma'onahanahaki nokiani haria nava'isohijoravini hiki pa'itxi ida nahina jahaki Deus haria kaibavijahahivini hiki nama.

Hari. Hidiaja badara oadani sasidotxia avahoaribakhiaki ida igitha amani afohanana Deus viaha. Vakhanina vani badara hahavi

bada vani'aja ida vakadibadani Deus viaha va'isohihi jiriki va'ora nava'isohivini hi'iki. Kaba'i, ni-ija'ari Deu-ra vanofiki vakadimahi-ra najahaka'oaki ida igitha amani. Ni-binajahaki ida vakadihojai.

²Ija'ari Deu-ra vakanamasiviki vakadihojai asohiriki aniaja vaha; ni-vava'i kaabanahahani va'ora osanijanaki vaha; ni-ija'ari igitha amani-ra avahoarivanaki vaha, Deua bianija kaimoni ida hojai asohiriki. ³Ni-aniaki ida hojai asohiriki vakadania. Igitha amani-ra avahoaribakhiavini badara hahavi va'ora nava'ihokiki adani ija'ari vakadihojai asohiriki asia hojania.

⁴Daama kahidari amana, boji amana hikia ni-bikaabokaki ida hojai asohiriki aniani ija'ari vakadania, ⁵oniani ida Cristo, ija'ari vakadania kha'ina viahanian, Deu-ra ni'avini hija:

“Inofirihi ida igitha amani ahovarini afobakhia
 iviahanian, oniani ida
 makhira ohina-ra inamonahavini hija bana,
 ojarona, oasafi,
 oimana hikia hora
 ino'avini hija bana.

⁶Ni-khai ira ni'aki ida igitha abononi aha'diki altar namania iviahanian.

Ni-khai ira ni'aki ida igitha abinini,
 amani ahovarini,
 binaabosija kaimoni ida
 ija'ari kahojai asohiriki.

⁷Oniaroa Deu-ra oni'ahi:

Deus, hidavania ohojaja,
 bada oni'aja kaimoni ida badani inofiki.
 Hojaki ida varani ohina afojora kadava'isohihi jiriki
 kapapirani kania.
 Nini vani bana bada oni'aja ida.”

Niki ida Cristo athi afojora Deus athi kapapirania hojaki.

⁸Hari. Cristoa bini'a'imidiaha:

“Ni-inofiki, ni-khai ini'aki
 jaboni ida igitha abiniki,
 igitha amani ahovariki,
 nahina hoariha aha'diki hiki.

Ni-igitha abononi aha'diki-ra khai ini'aki,
 ija'aria binaabosija

(Hebreus 10.8-17)

kaimoni ida kidihojai
asohiriki.

Ni-niki-ra inofiki.”

Cristoa bini'avini kaba'i hida athi, nikia vakabadanina Deus kava'isohihi jiriki ija'ari-ra honariaki. ⁹Oniaro naothinia Cristoa bini'aha:

“Deus, hidavanja ohojaja,
bada oni'aja kaimoni ida badani inofiki.”

Niha. Nina vani Cristoa binihima'ia ida igitha abinibakhiani, amani ahoavaribakhiani hiki. Bianabosiki ida hojai 'bo'da kidibadania.

¹⁰Ovari hoaranija abini'ina abono-ra va'aha'iki. Ni-abinijanaki. Nini vani Cristoa bada bini'a'ia ida Deua binofiki, oniani ida akadihojai asohiriki-ra na'biravini hija, akadimahi-ra najahaka'oavini hija jaboni.

¹¹Hari. Judeus kaija'ari vakadisasidotxia gaabakhiana, bada bini'abakhiaki ida mahi hahavi badani, Deus va'ora kajoamorara kaimoni adani ija'ari.

Binaabiniki ida igitha, biahoari'ihhi ida amani, bianaha'diki ida imani. Igitha hoariha onivani fori biniha'ianaki afobakhia.

Nikia kabadanina kaba'i, ni-aniaki ida hojai asohiriki ija'ari vava'i bodinia.

¹²Cristo vani ada hoaranija abono-ra va'aha'ara abini'ina ija'ari kahojai asohiriki abosini kaimoni hi'ina. Arajomaha'oadahaki ida abini'ina hoaranija. Kidibadani a'diahini naothinia vithirari'aha Deus pitana aniaja. ¹³Asia vithina va'ora nokhaki adani bana Cristo-ra vavajhariki 'dama kanabo'ania Deus va'ora obaira kaimoni. Vakhanina vani nahina-ra vakaabokajanariha adani.

¹⁴Cristo hoaranija abini'ina abono-ra va'aha'avini va'ora najahaha'oadahaki adani ija'ari, vakadihojai asohiriki ania'iki. Deus viaha vajahaka'oa'iki adani.

¹⁵Ma'onahai Jahaki vani haria nanokiahivini hija hida varani ka'oa hini. Deus athi kapapirania hojaki ida Ma'onahai Jahaki athi jirikia:

¹⁶“Hida vani hihida

kodiva'iponahi ja'dini va'ora onava'isohivini hi'iki.

Niha ada Deus.

Onaibaviki bana hida kodiva'isohihi vava'i bodinia.

Onajiriki fori hiki ida va'isohihi vava'i nakaabanahani hiki kaimoni.”

¹⁷Naothinia niha'aha ada Deus:

“Ni-okava'ihokijanaki bana ida vakadihojai asohiriki, vakadibadani asohiriki hiki afojana.”

¹⁸Hari. Deus hojai jahariki-ra anivini naothinia, ni-nahina kaimoni igitha amani ahovarianaki hojai asohiriki aniaja kaimoni.

Jahaki ida Deu-ra anamaakarivini

¹⁹Hari ida vani oamani, oigamina. Jesus amana ahovari'iki akadimoni hini, oniani ida Ibavi Katokini Jahaka'oaki Deus kania aofinirina aokhajakosina-ra akaabokavini hija. ²⁰Abini'ina vani khiorari'ia ida makari katokihii araboja hojaki Ibavi Katokini Jahaka'oaki ka'oahafiani hiki. Abini'ina, ahoki'ina vani Jesua biakarabikhajja ida bakatha fori kihiki kaja'dini Deus kaniaja, aokhajakosina-ra akaabokavini Deu-ra anamaakarija kaimoni.

²¹Hojaki ada sasidotxi kaka'da'di akadimoni hina. Ovari va'ora akadava'aki adani Deus gorana kaija'arini nama. ²²Deu-ra anofika'oavini, avakajjokavini vani anamaakariva ada Deus. Ava'i bodini-ra najahaka'oavini, ni-akadiva'ikaabanahi haria

osanijanarihi. Paha jahakia ariabono asokoki fori arihina vani jaboni Deu-ra anamaakariva. ²³Avakaijokadanokiva ida Deus haria kajoamoravini kavaranihi. Aofinirina vani vara avani'ava ida haria nava'iponivini hiki kavaranihi vahoariha vaviaha. Akajari'dariki ida Deus haria nava'iponi'imarineravini.

²⁴Ariabono aakajoamorakhamava. Ariabono akanava'isohikhamavini hiva jaboni ida hoariha-ra anakaidivavini, hoariha-ra aakodiavini niha ani'a'avini jahani.

²⁵Hari'a akava'ipahini'ava ida ajoronibakhiana Cristo-ra khai ani'aja kaimoni. Ija'ari vahoarahanana vakava'ipahini'iki ida. Khai akhanibakhiava akajoronikosoana. Avarigaki ida Deus ija'ari kahojai-ra naabosivini kamahini amaakari'ini.

²⁶Hari. Akajonihi ida Deus athi ka'oa hini, akapoarivini naothinia, anofi'ianaki ida hojai Deua bivajaharikia akahojai'ianana, ni-hojaki akadimoni hini ida ama ahovariki, bianija kaimoni ida akadihojai asohiriki Deus viaha. ²⁷Deus haria akava'ijoavini-ra akajonihi; harivani ka'oa akadihojai Deua bivajahariki abosini-ra agathanihi. Jahaki ida haria napohimajavini afinivini. Deus ija'ari-ra nasohivini kamahini ija'ari nikia kahojaikia bikamithaki ida imani 'banani karaho afoha'oadaha siho kakhororoki kakaraho kabodinia.

²⁸Mahi 'bo'dakari judeus kaija'aria vanaabini'iki ida ija'ari Moisés athi-ra kajoniki. Ija'ari vi'bamiki ija'ari avahoarabakosikia vara vani'aha ada vakadika'da'di:

—Anoki'iki hida hihida ija'ari Deus kava'isohihi jiriki-ra naabaravini. Bikajoniki ida binaabavini — vani'aha. Ka'oa hihi ida vakadivarani, abinina vakadika'da'dia bivahonariahiha ada va'isohihi jiriki-ra kajoniki. Ni-vava'adiki ida ija'ari Moisés athi-ra kajoniki.

²⁹Nahina bana ida namithaja ija'ari Deus kaisai-ra kajoniki kania? Hi'ida ija'ari Jesus amana-ra nakaidivariki. Varani jaharikia bikanavaranihaki jaboni ada Ma'onahai Jahaki. Jesus abini'ina, amana ahovari'ini-ra va'aha'avini, binakama'daja kaimoni ida Deus kava'iponahi ja'dini, binajahaka'oaja jaboni ida vakaijokana hiki. Hari. Abinini vavahonariahiki ida ija'ari Moisés athi-ra kajoniki. Ija'ari Deus kaisai athi-ra kajonihi; kidihojai asohiriki abosini arafiahi.

³⁰Aogaki hida varani Deua bini'a'bo'da'iki:

“Hovani, ona'da'diabosiki bana ida.

Onaabosiki ida hojai asohiriki nahina jaharikia.”

Niki jaboni ida Deus athi kapapirani hoariha:

“Hovani, Deus,

va'ora onaabosiki bana adani kodija'ari.

Nahina jahariki-ra vanamonahaha;

nahina jahariki-ra

vagathaniha.”

Niha ada Deus. ³¹Jaharini arafiaki ida namithaki ija'ari Deu-ra naihamahiki kania, bigathaniki bana ida kidihojai asohiriki abosini. Hokiki ada Deus. Bikaabokaki ida hojai asohiriki-ra naabosivini.

³²Hari. Oigamina. Vakava'ihoki bana ida Cristo-ra avavakajokabiinivini kari, niha ninini ida avakadimahi. Deu-ra avarigabiinivini vani vahoariha a'onira vanajaharihari'ia. Avajaharihari kaba'i, ni-vanadabaki ida avajari'darini afodanoki.

³³Vahoariha vada a'onira vani'avini, varani jaharikia a'onira vakanavaranihavini, a'onira vanajahariharihivini jaboni. A'onivani avahoarahanana avanofija ida avaipohini vajaharihari'iki-ra va'ora avakajoamoravini, oniani ida a'onira vanajahariharihivini hija jaboni.

³⁴Va'ora avakajoamora'iki adani cadeia vahoja'iki, va'ora avavaima'bana'iki adani. Ija'ari avakadinahina-ra visaarihahavivini kari, khai avakhanimanihi, ni-avakava'ibodikarahoki ida avakadinahina sarahi hini. Avarigaki ida avakadinahina kaidivaki arafiaki asia hojani Deus kania. Ni-visaarivini vakaabokaki ida Deus a'onira kajoamoravini hiki kidiania a'bo'da'iki.

³⁵Hari'a bana vakava'ipahini ida Deu-ra avavakajokavini, a'onira vanajahariharihivini kaba'i. Avakava'ipahinirihi; Deus kidinahina jahakia a'onira naabosivini-ra avagathanihi. ³⁶Anokhavini oadani, hari'a vakava'ipahini bana ida avavakajokavini mahija nahina Deua binofikia avakabadanivini, oniani ida Deus a'onira nava'iponivini hiki-ra avagathanivini hija bana. ³⁷Deus athi kapapirania hojaki hida athi:

“Ipothianarihi ida mahi

bivajoiki kaimoni.

Ni-agathinahajanariha

ada joina.

³⁸Deua bikapoariki ida ija'ari vakajokana hiki, kidimahi sohika'oani

bikahiki ida,
oniani ida kidimahi
anokhomiriki-ra
vahojavini hija.

Kodija'ari vahoariha vani adani vajoiribanira hora
vakava'ipahinivini,
ni-khai va'ora oni'aki.”

Nihi ida Deus athi.

³⁹Ni-aajoiribanirih, oniani ida haria anakamadarija Deus kania. Harivani, Deu-ra avakajjokavini, oniani ida haria akava'ijoavini hija bana.

Deu-ra vavakajjokaki adani ija'ari avikhananavaki

11 ¹Hari. Deu-ra avakajjokahi; ava'i bodinia aogajahakihi hida nahina anokhaki Deus kania haria no'avini hiki bana. Deu-ra avakajjokahi; ava'i bodinia aogajahakihi ida nahina anoki'iariki hojani akadimoni. ²Akadija'ari avikhananavaki Deu-ra vavakajjokavini mani ida vakadikajjokahi Deua bivajahavini bikahivini hija.

³Deus athi-ra dionivini vani nahina hahavi-ra namonaha'ara ada. Deu-ra avakajjokavini mani ida hahavi-ra namonahavini-ra aogavini hija. Deua binamonahaki ida nahina nokiariki, binamonahaja kaimoni ida hahavi nokiaki.

⁴Hari. Abel Deu-ra vakajjokavini mani ida igitha abononi aha'dikia Deu-ra no'avini hija. Abea bivakajjokavini mani ida nahina bino'avini hiki jahani-ra anarafiaja. Nini vani Deua bivajahaja ida hojana hiki. Ni-jahani arafiaki ida nahina kidi'aajo, Caim oniki, Deu-ra no'avini hiki. Abea bivakajjokavini mani ida Deu-ra khai ni'aja, oniani ida makhira sohika'oaki hina Deua bikahivini hija. Abini'bo'da'ina kaba'i ada Abel, Deu-ra vakajjokavini kavaranih, asia hojaki mitha ani'aki kaimoni.

⁵Hari. Enoque jaboni Deu-ra vakajjokaki, oniani ida Deus biavikhavini hi'ia kidiania. Abinirina vani Deua biavikha'ara ada. Ija'aria vanako'diha, ni-vakaraga'iki. Avisonina viahan, Deus athi kapapirania bivava'isohihiki ada Enoque. Vakajjokana hina mani ida Deua khai bini'avini hija.

⁶Aogaki ida Deu-ra avakajjokaravini oadani, ni-akaabokaki ida Deus va'i-ra khai ani'avini. Deua bihonariaki ida ija'ari

kidiania maakarini-ra nofiki Deus hokiki-ra kajari'daravini. Deua bionariaki ida ija'ari nofina hiki nako'dina hina Deua binaabosivini-ra kajari'daravini.

⁷Hari. Noé jaboni Deu-ra vakajokaki, oniani ida Deus kakaabanahi-ra kamithajahakivini hija. Deua binava'isohijoravini hihi ida nahina Noéa binoki'iariki namithaki kaimoni. Hari. Deus athi-ra kamithaha, binaabahi, ava'doro-ra kanamonaha'aha. Deus va'ora akava'ijoa'aha adani Noé, kidigamo, kidisai, vakadi'aboni vihiki ava'doro kabodinia vahojana. Deu-ra vakajokavini mani ida Deu-ra vanofiriki vahararana abono-ra anivini hi'ia. Deus athi-ra naabavini mani ida Noé Deu-ra vanofiriki vajaharina-ra nanokiavini hi'ia. Noé Deu-ra vakajokavini mani ida makhira sohika'oaki hina bikahivini hija.

⁸Hari. Abraão Deu-ra vakajokavini mani jaboni ida athi binaabavini hija. Deua bibaranahaha ada Abraão arabo hoariha okhana. Deua binava'iponiki ada arabo bino'avini hiki kaimonia. Oniaroa, biogaravini kaba'i ida arabo bianikhahaki kaimoni, arabo bivahojaki kania ajih'i'aha ada Abraão.

⁹Hari. Okha'aha, akhano'aha, hoja'aha. Ni-jorakia Deua bino'aki arabo. Kidiarabo fori hirih'i ida arabo. Kaba'i, Deu-ra vakajokaha. Makari kagorahi bodinia ibavi'aha. Kidisai Isaque, kidihanodi Jacó jaboni vaibaviki makari kagorahi bodinia. Deus va'ora nava'iponivini hiki jaboni hida hihida arabo vakadimoni hini. Ni-vagathani'iaki kaho.

¹⁰Asia Abraãoa bivakajokaha, binaviahanokhahaha'oadahahi ida akhanona sidaji a'bo'daki Deua binamonaha'ikia. Hojahaha'oadahaki bana ida sidaji Abraãoa bianikhaki.

¹¹Abraãoa bivakajokavini mani ida Sara-ra vaisa'avini-ra kaabokavini hija. Kidigamo ni-bikaabokaki ida isai-ra namonahavini. Na'arihavi vihina kaba'i, bikajari'darihi ida Deus kava'iponahi namithani vakadiania, oniani ida isai-ra vanamonahavini hi'ia.

¹²Abinihana amaakarini kaba'i ada Abraão, kidiania vanamitharonisiagaki adani ija'ari vâipohiki. Boviri ipohina fori vihiki adani. Kaasi 'ba'dani ipohini fori vihiki adani. Ni-ija'aria biogaki ida nihafori vihina vaipohina.

¹³Hari. Vavakajokavini oadani vaabinihanana'aha adani ija'ari va'ora vara ovani'a'iki. Vaabini'ina kaba'i, ni-vagathani'iaki kaho ida

hahavi Deus va'ora nava'iponivini hi'iki. Vava'i bodinia napaja fori hikia avanoki'ihhi ida Deus va'ora nava'iponivini hi'iki, khai vani'ahi ida nahina vanoki'iki. Vaabinirina oadani vakhaniha:

—Anokhava ida arabo akaikahina Deus haria kaibavijahahijoravini hi'iki. Akadiarabo ka'oa hirihhi hida hihida arabo. Ija'ari kaaraboriki fori arihiki hari hidiaja — vakhaniha. ¹⁴Ija'ari nikia vakavaraniki haria vanava'isohijahakiki arabo vakadimoni ka'oa-ra vanako'dihavini. ¹⁵Ni-vakava'ibodivaranibakhiaki afojana ida arabo vanahojaha'iki vajoiribanira kaimoni. Arabo vanahojaha'iki-ra vanofi'ianara vaha; vajoina-ra vakaabokamaniha vaha.

¹⁶Vahokina oadani vanofi'iki ida arabo jahani arafiaki nama Deus kania vavahojaki kaimoni. Ni-Deua bikaipahiki ida ija'ari nikia vakavaraniki, vakadiDeus hina vakahivini, oniani ida sidajia va'ora kaibavijahahivini hija.

¹⁷⁻¹⁸Hari. Abraão Deu-ra vakaijokavini mani ida kidisaia Deu-ra kanava'igakamarivini hija. Oniaro kari Deua bikaijo'aki ada Abraão. Deus Abraão-ra nava'iponivini hiki kidisai Isaque kania vanamitharonisiagaki adani Abraão kahanodi. Deua bini'a'bo'da'aha:

—Abraão, va'ora oanaipohiki bana adani Isaque kahanodi vanamitharonisiagaki, kadaija'ari vihira kaimoni — Abraão-ra nava'iponi'aha. Deua binava'iponivini kaba'i ada Abraão, kidisai hoarana-ra va'ahavini hiki igitha abiniki fori hina. Ija'ari igitha Deu-ra no'avini vani fori hija ida Abraão kidisai-ra naabinikamarivini. ¹⁹Abraão abono-ra ni'aha:

—Deua bikaabokaki ida koidisai Isaque-ra anahokivini onaabinivini naothinia — niha. Nini vani namithaja ida kidiania. Abraãoa bigathani'aha ada kidisai hokina. Abini'iki fori hiki ada.

²⁰Hari. Isaque jaboni Deu-ra vakaijokaki, oniani ida varani jahakia kidisai Jacó, Esaú vihiki-ra va'ora vara ni'avini hija, va'ora nava'isohijoravini hihi ida nahina jahaki Deua binanamithaki kaimoni vakadiania.

²¹Hari. Jacó jaboni Deu-ra vakaijokaki, oniani ida abinihana amaakarini viahanian varani jahakia José kaisai vi'bamiki-ra va'ora ni'avini hija, Deus va'ora kajoamora'bamakhamara kaimoni. Deu-ra kanamasivi'aha ada Jacó kididadahi ava abono-ra nadadavini-ra gathi'aha.

22Hari. José jaboni Deu-ra vakaijokaki, oniani ida namithaki kaimoni-ra vara vani'ajoravini hija. Kidivarani ida Egito kaarabonia Israel kaija'ari vanamitharonisiagaki vikhaonanina kamahini. Abinina amaakarini viahania Joséa bivahonariahijoraki ida vikhaonanina kamahini jarona vavikhaonanivini jaboni.

23Hari. Moisés kaabi'i, kaamia vihiki Deu-ra vavakaijokaki jaboni, oniani ida Moisés 'banana naothinia masiko ahoarabakosikia avanahojavini hija. Oniaro kari Faraóa bivahonariahi'iki ida makhira isani vaitxanava vaabinihahavina. Moisés kaabi'ia vanokiki ida vakadisai nokiana jahani. Ni-vifiniki ida Faraó athi-ra vakajonivini. Vavakaijokaki ida Faraó Moisé-ra naabinivini Deua biva'aharavini.

24Hari. Moisés jaboni Deu-ra vakaijokaki, oniani ida karaho'ina Faraó kaisai isanini hina ija'aria vakahivini-ra kajonivini hija.

25Binofiki ida jahariharina Deus kaija'ari vakadiania. Ni-binofiki ida hojai asohiriki-ra khai ni'avini hokina oadani.

26Moiséa bikava'ibodivaraniki ida jahaki kidimoni ogarahi hina, Cristo ogarahi hina fori hina bana. Ni-binofiki jaboni ida nahina hahavi kaidivani arafiaki Egito kaarabonia hojaki-ra vahojavini. Bikava'ibodivaranibakhiaki ida kidihojai asohiki abosini, nama Deua bikaibavijahahijoravini hiki.

27Moiséa bivakaijokavini mani ida Egito kaarabonia ai nihana hi'ia. Ni-bifiniki ida arabo kaka'da'dinia bikaihamahivini. Moiséa binokiki fori hiki ada Deus nokiariki, oniani ida Egito kaarabonia joiribanina-ra nofiravini hija.

28Deu-ra vakaijokavini mani ida Moisés Páscoa kaihnikani biinini-ra nakama'davini hija. Va'ora honariaha adani Israel kaija'ari vagorana kaathania baniniaja ovilia amana-ra varavisoravivini, ma'onahai ija'ari-ra naabiniki va'ora naabinirara kaimoni adani ija'ari vakadisai ahivaja'i makhira isani.

29Hari. Deu-ra vakaijokavini mani ida Moisés 'Dako Nadaraki onikia avikafianina Israel kaija'ari va'ora honariavini hija. Avikafiani'aha arabo foraki namania vaadaha'ina. Egito kaaraboni kasorarani va'ora avanajoikahifianivini va'ora vakaijo'aha. Ji'binijoraki'ihhi ida paha, avahidanahahavi'aha.

30Hari. Israel kaija'ari Deu-ra vavakaijokavini mani ida 7 mahi ipohini mahi hoarahanana Jericó sidajja va'ora naadaharibanaonija, oniani ida sidaji kavasiribanini kaja'dini na'bahaki-ra anaadarinaija.

³¹Oniaro kari Raabe jaboni Deu-ra vakaijokaki, oniani ida Deu-ra vakajoniki vaabini'ina Raabe-ra anaani'ia. Makhira-ra odoradoraoniki ida Raabe. Deu-ra vakaijoka'avini mani ida arabo anavanavanahaoniva abono vi'bamiki-ra va'ora gathanijahakivini hija, oniani ida ava'aihotana va'ora kakodiavini hija.

³²Hari. Vahojaki adani ija'ari vahoariha Deu-ra vavakaijokaki. Onofirihi hida oathi-ra ona'oadavini, oniani ida Gideão, Baraque, Sansão, Jefté, Davi, Samuel, Deus athi namoniva abono vahoariha varani vihina-ra vara ovan'aravini hija.

³³Ija'ari vahoariha mahi 'bo'dakari Deu-ra vavakaijokakia bada vani'aki ida badani danoki ipohiki. Deu-ra vavakaijokavini mani ida arabo hoariha kaija'arini-ra va'ora vidafiavini hija, vakadiarabo avanahoroavini. Deu-ra vavakaijokavini vani bada vani'aja ida binofiki, vagathaniki jaboni ida Deus va'ora nava'iponivini hi'iki. Vahoariha Deu-ra vavakaijokavini vani tapo'ija vabodi-ra vana'bo'ara adani. ³⁴Vahoariha vakanamokhiki jaboni ida siho kakhororoki kakaraho. Deu-ra vavakaijokavini mani ida va'ora anaihotaja tarasara fori hikia sakahi vihina. Vahoariha vadanoriki Deu-ra vavakaijokavini mani ida va'ora nadanoja. Sorara vadanoki vihi'ina vani va'ora vanihima'ara adani arabo hoariha kasorarani.

³⁵Gamo jaboni Deu-ra vavakaijokavini mani ida vakadija'ari vaabini'ina naothinia avahoki'ina-ra va'ora vagathanivini hija.

Hari. Vahoariha Deu-ra vavakaijokaha'oadahavini kaba'i vajaharihari'aha. Deu-ra vakava'ipahinira vaha; avaihotamaniha. Vanofirihi ida avaihotana, oniani ida dafi vihina va'ora naabini'ia. Deu-ra vavakaijoka'oamanira adani. Avigaki ida Deus va'ora anahokivini, vavahojaja kaimoni ida vakadimahi jahaki kidiania.

³⁶Ija'ari va'ora avigarahabakhiaki adani Deu-ra vavakaijokaki, va'ora vidabakhiaki adani, va'ora vidabohavini correntea, va'ora avibai'aha cadeia.

³⁷Deu-ra vanofiriki va'ora vanagahaha adani Deu-ra vavakaijokaki ja'dia.

Va'ora avako'danikhamaki adani vahoariha serrotea.

Va'ora vakavasa'aiki adani Deu-ra vavakaijokaki vahoariha. Deus kaija'ari vahoariha avaadahaoniki. Vakanahinarina mani ida ovilia asafi, boji asafi hiki-ra vakaimahavini hija. Vajaharihari'aha. Deu-ra vanofiriki va'ora vanaima'banakarahoki adani. ³⁸Vakaaraboriki fori vihina avaadahaoni'imajaniki adani amasia, arabo namahiki

(Hebreus 11.38)

hikia. Vagorana ida ja'di kahodijama'oki bodini, arabo khorahaki bodini hiki. Vajahana arafiani mani ida Deu-ra vanofiriki va'ora vakaimajahajanaravini hija vahararana vahojana.

³⁹Hari. Deu-ra vavakajokavini mani ida varani jahakia Deus va'ora vara vani'avini hi'ia. Jiriki ida varani vihina. Kaba'i, ni-vagathani'iaki kaho ida Deus va'ora nava'iponivini hi'iki.

⁴⁰Deus va'ora nokhaki adani ija'ari vanamitharonisiagaki vakajokana vihira kaimoni. Avakajokavini-ra nokhaki jaboni ada. Deua bikava'ibodivaranijoraki ida nahina jahani arafiaki agathaniki kaimoni. Ni-binofiki ida va'oaniaro miro'a vagathanivini. Binofiki ida va'oaniaro, harivani hahavi haria najahaka'oajabanavini, hojai binofikia akahojaija kaimoni.

Deus akadiabi'i varani hina

12 ¹Hari. Hiva'oani ija'ari vaipohiki va'ora vara ovani'a'iki va'oani Deu-ra vavakajoka'bo'da'iki adani. Ari'oaria vahojaribanaoniki fori vihiki adani vada haria vani'aribanaoniki. Haria vahonariavini Deu-ra avakajokavini, aki'darahaki fori arihina. Hari. Ija'ari ki'darahaki fori arihiki hari, akadimahi Deu-ra avakajokavinia. Anahojava ida nahina hahavi aki'darahana-ra nadabaki fori hiki. Akava'ipahinika'oava ida hojai asohiriki, nahina aki'darahana-ra anagithiki fori hiki. Aki'darahajorakiki fori arihiva hagihi aviaha hojaki-ra anikhahavini. Akaikahirina oadani, joko akava'ipahinirihini ida aki'darahana, ariabono ani'ava.

²Akava'ibodivaranibakhiava bana ada Jesus. Ovaria binakama'da'iki ida Deu-ra avakajokavini. Binakaraki jaboni ida Deu-ra avakajokaha'oadahavini akaikahirina oadani kidiania. Ava akasanakhamakia Jesu-ra avaka'itapoamisahanavini kaba'i, ni-bikava'ipahiniki ida Deu-ra vakajokavini. Bianokinanavaki fori hiki ida abinina naothinia va'i khaii nini karaho hojaki Deus kania kidimoni hini, oniani ida ava akasanakhamakia abinina-ra kava'ibodiravini hija. Va'i-ra anaipahihikarahoki ida ija'ari nikia abiniki. Oniaro naothinia vithi'aha ada Jesus Deus pitana aniaja ka'da'di danoki kavithi ibavinia.

³Vakava'ibodivarani bana ida namitha'iki Jesus kania. Hojai asohirikia vakahojai bakhiakia vanofipa'itxiriha ada Jesus, avigaraha'aha, vanaima'bana'aha, kaba'i ihamahirina bikapoari'ih. Hari'a khai a'onira ni'ariva ida nahina jahariki namithani avakadiania. Hari'a bana Deu-ra avavakajokavini-ra vakava'ipahini.

⁴Cristo hojai asohiriki-ra kajonivini mani ida hojai asohirikia vakahojai bakhiakia vanaabinivini hija. Hojai asohiriki-ra avakajonivini, ni-niki namitha'iaki kaho avakadiania. ⁵Hari. Deus haria ni'avini hiki varani jahaki ava'i-ra khaii ni'aja kaimoni. Isai kaabi'i kidisai-ra nava'isohivini kavaranishi fori hiki ida Deus kavarani. Avarakava'i'birinimanija koda ida? Nihi ida athii:

“Kodisai, ikava'ibodivarani afojahaki bana ida Deus ira
nava'isohivini hiki,
kadahojai asohirini-ra
kahiha.

Hari'a khai ira ni'ariva bana ida Deus ira
kaabanivini athini.

⁶Deua binasohihahaviki ida ija'ari-ra nakaidivavini kahojaihi. Va'ora kapatahahaviki fori vihiki jaboni adani ija'ari hahavi va'ora kanaisaihaki.”

Nihi ida athii.

⁷Isai kaabi'i kidisai-ra kapatavini fori hiki ida avaimani 'banani, avava'ini rogo inini hiki. Hari'a vakajoni bana ida a'onira kapataki fori hina. Isai kaabi'i kidisai-ra ka'ojomo'ivini vani fori hija ida Deus a'onira ka'ojomo'ivini. Nini vani avaimani 'banania a'onira nanokiahira ada kidisai avihini. Ni-hojaki ida isai kidiabi'ia bikapatariki.

⁸Deus va'ora kapataki fori vihiki adani kidisai hahavi. A'onira kapataraha; ni-kidisai ka'oa avihiki. Isai kaabi'iriki fori avihiki.

⁹Akadiabi'i araboah vahojaki haria vakapatabakhiaki, hojai vavajahariki-ra akava'ipahinija kaimoni. Haria vakapatavini mani ida va'ora afinivini hija. Jahaki ida akadiabi'i-ra afinivini. Jahani arafiaki ida akadiabi'i nama hojaki-ra afinivini, aka'ojomo'ija kaimoni ida akadimahi jahaki-ra avahojavini.

¹⁰Badara ipohiriki isai arihina oadani, akadiabi'i haria vakapatabakhiahi. Haria vakapatavini-ra vanofiha; haria vakapatamaniha. Deus haria kapataki fori arihiki hari akadihojai jahani avijavaja kaimoni, Deus kahojai jahakia akahojaija kaimoni.

¹¹Ni-avajahaki ida kapatahi arihina. Ava'i-ra namokaraki ida. Ni-khai ani'aki. Naothinia khai ani'aki ida haria vakapatavinia haria vaka'ojomo'ivini akadihojai asohika'oakia akahojaina, ava'i jahajahani jaboni.

Va'isohihi ka'oa hini hida

¹²Hari'a avajaroni fajafajahaki fori vihi. Hari'a vakava'ipahini bana ida Deus kahagihia avaadahaki fori avihini. Avarikhani khai avaabononi vani'a.

¹³Hojai Deua bivajahakia avakahojaihi; hagihia avaadahaki fori avihihi. Vaadahaha'oadaha bana Deus kahagihia sohikia mahija avakadiadahai-ra avanadanovini. Oniani ida ava'damani-ra kanatonorohaki fori kanihajanarija.

¹⁴Avaabononi vakanava'ijahajahakhama bana vahoariha khama. Hojai Deua binofikia vakahojai bana mahija avakadimahi kidimoni hivini. Nirihi ida avakadimahi; ni-Deu-ra avanokiki bana.

¹⁵Avaabononi avakava'igairi bana mahija Deus a'onira kajoamoravini-ra avakava'ipahiniravini. Avaabononi avakava'igairi afohanana bana jaboni mahija hoarani kapahasa fori hiravini. Hari'a vava'aha bana ida kapahasa fori hiki avijavani avakadiania. Hojahi ida kapahasa fori hiki avakadiania; ija'ari vaipohiki-ra najaharihi.

¹⁶Avaabononi avakava'igairi bana mahija Esaú fori avihiravini. Ovari gamo-ra odoraoniki ada. Ni-binakaidivaki jaboni ida Deua bino'avini hi'iki. Esaúa bianaabosiki ida kidiabi'i kanahina bivahojaki pitani karaho 'bai bavi hoarani binaji'binikia. Isai ahivaja'i gahinana kaimoni ida kidiabi'i kanahina pitani karaho.

¹⁷Avarigaki ida Esaú varani hina. Kidiabi'i kanahina-ra anaabosi'avini naothinia binofi'ianahi ida gahina'ianana. Ni-bikaragaki ida abosini joiribanini niha ninini. Asarana abono-ra kad'digariavini kaba'i, ni-bikaabokaki ida gahina'ianana.

Israel kaija'ari avikhananavaki Deu-ra vanamaakari'iki

¹⁸Hari. Oigamina, Israel kaija'ari avikhananavaki fori avihirihi. Va'oaniaroa vanamaakari'iki ida nahina nokiaki, kamithavahaki,

kaabadavahaki. Vanamaakariki ida monte Sinai. Vakanokiki ida siho kakaraho kakhororoki arabo namahiki namanija. Vanokiki jaboni ida bakibakini karaho, bahi banabanahaki hiki. Vakamitha'iki ada bahi katararahi. ¹⁹⁻²⁰Vakamithaki jaboni ida trombeta ithoni 'baraki, Deus vara nina hiki jaboni. Athia va'ora honariaha:

“Kaaji hiki hida arabo
namahiki.

Ni-ova'ahaki ida ija'ari,
igitha hiki ogaimorini.

Bikadasahi;

ja'dia vanagahavinia abinini ovahonariahihi.”

Niha ada Deus. Vaimahidana, ni-vanofiki ida Deus kahonari-ra vakapoarivini. Deus vara nina-ra vakamitha'ikia, vani'adanoki'aha:

—Ni-anofipa'itxiki ida Deus vara nina-ra akamitha'ianavini —
vakhaniha vaimahidakaraho'ina. ²¹Va'ora naimahidakaraho'ihini ida vanoki'iki, oniani ida Moisés abono-ra ni'avini hija:

—Ojarona tharararaki ho oimahidakaraho'ina — niha.

²²Hari. Va'oaniaro fori arihirihi. Harivani Deu-ra anamaakarihi; ni-anokiki ida va'ora naimahida'iki. Harivani anamaakarija ida arabo namahiki monte Sião oniki Deus kania nama hojaki. Anamaakariki jaboni ida sidaji. Deus ija'ari-ra nahokiki kasidaji ida. Jerusalém ka'oa hini nama hojaki ida. Oniaja vaibaviki adani Deus ibavi kaija'arini vâipohiki. Ni-rajomavahaki ida vâipohina.

²³Va'ora anamaakari'iki jaboni adani Deus kaisai vajoroniki. Khai vakhani'ahapikiki adani. Deus kaisai ahivaja'i hahavi adani. Vaonina jiriki hojaki nama Deus kania. Anamaakariki jaboni ada Deus. Ovari ija'ari hahavi nasohiva abono ada. Va'ora anamaakariki jaboni adani ija'ari vajahaki vaabini'iki, avahoki'ina Deus va'ora najahaka'oa'iki.

²⁴Anamaakariki jaboni ada Jesus. Ovaria binakama'da'iki ida Deus kava'iponahi ja'dini. Ahovari'iki ida amana haria najahaja kaimoni Deus viaha. Abel abini'ina fori hirihi ida Jesus abini'ina amana. Jesus abini'ina ni-bikanikhariaki ida Deua bina'da'diabosivini. Bikanikhariaki ida Deus haria va'adivini.

Deua binaho'doho'doki bana ida arabo, nama hiki

²⁵Avaabononi avakava'igairi bana mahija Deus vara nina-ra avakamithavini-ra avakajoniravini. Ija'ari araboa vahojana

vakamitha'bo'da'iki ida Deus athi Moisés va'ora nava'isohivini hi'iki. Ni-avaihotaki adani athi kajonina vihiki. Vagathani'iki ida morobohariki fori vihina abosini, vaabini'ina. Harivani, Cristo nama vara haria ni'avini-ra akajonihi; ni-aa'aihotapa'itxirihi, agathanivini arafiaki bana ida morobohariki fori arihina abosini.

²⁶Oniaro kari Deus athia binaho'doho'do'iki ida arabo.

Bivava'isohihijora'ih:

“Onaho'doho'do'ianaki bana hida arabo hoaranija afo'iana.

Onaho'doho'doki jaboni bana ida nama.”

Niha. ²⁷Hari. “Hoaranija Deua binaho'doho'do'ianavini afo'iana” bikahivini, oniani ida nahina namithaki kaimoni-ra aogajahakivini hija. Deua binaho'doho'doki bana ida kidiamonahi hahavi, biani'ihhi ibavinia. Aaniki bana ida nahina naho'doho'dovahariki.

²⁸Khai ani'ava bana ada Deus. Haria no'avini hiki ida ibavi ka'da'di arihija kaimoni kidiania. Naho'doho'dovaharihi ida ibavi, ka'da'di arihina ibavini. Vara avani'ava ida Deus jahana niha ninini haria kajoamoravini. Deu-ra akanamasiviva niha ninini bivajahakia. Jahaki ida Deu-ra afinivini, avava'ihavini.

²⁹Siho nahina hahavi-ra kanihimaka'oaki. Onivani fori hira ada akadiDeus nahina hahavi asohiriki-ra nihimaka'oavini.

Jahana akahiva ada Deus

13 ¹Avaabononi vakanakaidivakhamajahaki bana afoha'oadaha, Cristo igamina hahavi a'oni. ²Ija'ari va'ora avarigariki vakaikahiha avagorania, va'ora vagathanijahaki bana. Ija'ari vahoarahanana va'ora vagathani'iki adani ija'ari va'ora avigariki vagorana, avigaravini kaba'i va'ora vagathani'iki adani Deus ibavi kaija'arini.

³Va'ora vakajoamora bana adani cadeia vahojaki, vakadiania avahojaki fori avihihi. Va'ora vakajoamora bana jaboni adani ija'ari vajaharihariki, avajaharihariki fori avihihi, va'ora avavaima'banavini.

⁴Ija'ari hahavia vakava'ibodivaraniva ida jahaki makhira kidigamo khama vaabono vakavahojakhamavini afoha'oadaha, vaabono vakanofikhamajahakivini. Hari'a bana vavi'oma ida hoariha kagamo hoariha kamakhira. Deua bikaronaki bana ida nahina jahariki makhira kidigamo hiriki vaabono vakavi'omakhamaki vakadimoni.

⁵Hari'a avava'ini-ra nahonariahihivini arafiava bana ida jiniro-ra avakava'inofinofivini. Avava'inia arajomava bana ida nahina avavahoja'iki. Nihi ida Deus athi:

“Jokoa a'onira onahojaharihi.

Ni-a'onira okava'ipahiniki
jaboni.”

Niha ada Deus. ⁶Oniania aofinirina ariabono ani'ava:

“Deus hora kakodiabakhiaki ho.

Ni-ofiniki hida ija'ari.

Deus hora akadava'avini mani ida nahina hora
namakhaniravini hija.”

Akhaniva.

⁷Va'ora vakava'ibodivarani bana adani avakadika'da'di kohana Deus athia a'onira vanava'isohi'bo'da'iki. Vakava'ibodivarani bana ida vakadimahi vahokina oadani Deu-ra vavakajjoka'avini. Vaabini'ina asia vavakajjokaki ada. Va'ora vakava'ibodivarani bana mahija Jesu-ra vavakajjokavini avakabanafovini.

⁸Ni-hoarihapaitxiki ida Jesus Cristo kahojai. Kidihojai bivahoja'bo'da'iki asia bivahojaki. Mahi anokhomiriki ida bivahojaja.

⁹Vakajari'da bana ida ojomo'ihhi kavaranihhi asohiriki Cristo vara bivani'ariki mahija Deus kahagihhi-ra avaragariravini. Deus haria kajoamoravini-ra ava'ahahi; ovaria binadanohi ida avakajjokavini ava'i bodinia. 'Bai kaaji hiki ni-ija'ari va'ini bodini-ra nadanoki. Ija'aria vanaabavini kaba'i ida kaaji kavaranihhi, ni-ija'ari-ra kakodiaki.

¹⁰Hari. Sasidotxia bada vani'aki ida vakadibadani judeus kaija'ari Deu-ra khai vani'avini kagorani banininia. Nimanija ida Deu-ra vakanamasivivini. Ni-nikia Deu-ra akanamasiviki. Sasidotxi igitha amani-ra vavakajjokavini oadani, ni-vakaabokaki ida Deu-ra vakanamasivivini akadiania harifori vihina.

¹¹Judeus kaija'ari vakadisasidotxi vaka'da'diva biavikhajakosiki ida igitha amani Ibavi Katokini Jahaka'oaki kania, Deus viaha biakana'diri'dirikhamaia kaimoni ida ama, ija'ari vakadihojai asohiriki aniaia kaimoni. Igitha abononi vani ida aha'dihahavija ija'ari vagorana napaja ninia.

¹²Onivani fori hira jaboni ada Jesus. Ovari abini'iki sidaji banininija, bianija kaimoni ida ija'ari vakadihojai asohiriki amana ahovarikia.

¹³Hari. Jesu-ra anamaakariki fori arihiva sidaji banininija. Jesus va'i-ra anaipahihivini. Jakaho ava'i aipahihiva jaboni kidiania.

¹⁴Arboa arihojana oadani ni-hojaki ida sidaji a'bo'daki akadimoni hini. Anaviahanokhaki ida sidaji hojahaha'oadahaki. Ni-hoja'iaki kaho ida sidaji.

¹⁵Jesus haria kakodiavini vani Deu-ra anamaakarivini-ra akaabokaja, akanamasivira kaimoni. Ni-Deu-ra akavikhaki igitha abononia. Deus jahana ka'oa kavaranihi vani ida avikhaja. Deu-ra ani'aki hari:

—Ivani, ijahaka'oaki i. Avajahaki ida haria ikajoamorabakhiavini. Ivani ka'oa akadika'da'di i. — Nikia akavaranihi, Deu-ra akanava'igaki fori arihihi akadikhainia.

¹⁶Vakava'ihoki bana ida badani jahakia avakabandanini vahoariha vakadiania, avaabononi avakakakodiakhamavini hiki. Nikia avakahojaihi; Deu-ra avakanava'igaki fori avihahi. Khai bini'aki bana ida avakadihojai jahaki. Igitha imani aha'diki fori hiki ida.

¹⁷Hari. Vanaaba'a bana ida a'onira vanava'isohiva abono vaathi. Bada vani'a bana ida a'onira vahnariavini hiki. A'onira avakadava'ahaha'oadahaki adani. Deu-ra vakanamonivini hiki bana ida vakadibadani niha vani'a'aki a'onira avakadava'avini. Vaathi avanaabahi; khai vani'ahi ida a'onira avakadava'avini. Vaathi avanaabarihi; vava'i avanamokaraha, a'onira avakadava'avini oadani. Ni-niki jahaki avakadimoni.

¹⁸Asia haria vakanikhariaha'oadaha bana Deus kania. Aogaki ida nahina asohiriki hojarini ava'i kaabanahahani kania. Anofiki ida badani asohiki-ra anamonahaha'oadahavini. ¹⁹A'onira okanikhariadanokivini hiki ida Deu-ra vara avani'abakhiavini kodimoni. Vakanikharia bana mahija Deus hora karonajorakivini oajoi'ianana avakadiania.

Deus kanikhariana athini hida

²⁰⁻²¹Deu-ra vara oni'aki ho. Ovari haria no'avini hiki ida ava'i jahajahani. Deus vania bianahoki'ara ada akadika'da'di Jesus, abini'ina naothinia. Jesus ovilia akadava'ava abono jahaki fori hiki ada. Abini'ina abono-ra va'aha'iki ada, haria akava'ijoara kaimoni. Kidi'ovilia fori arihiki hari. Abini'ina vani Jesua binakama'da'iki ida Deus kava'iponahi ja'dini a'bo'daki, oniani ida avakainamokia a'onira no'avini Deu-ra okanikhariavini hija, bada avani'aja kaimoni ida hahavi Deua bivajahaki.

Onofiki jaboni ida avai bodinia badani binofiki-ra bada ni'avini. Jesus Cristo vania bada bini'aja ida. Khai ani'ahaha'oadahava bana ida Cristo jahana, vagana, danona, ogahana hiki. Hari ida vani oamani.

Athii anokhomini hida

²²Oigamina, a'onira okanikhariavini hiki hida oathi-ra mitha avani'ajahakivini. Ni-onofiki ida kodivarani avava'ini-ra kajokovini. Oathi oadariki-ra onajiri'iki ho a'onira khai ni'aki kaimoni.

²³A'onira okanamonivini hiki ada arigamina Timóteo cadeia avarakhaonani'iki. Ai ohina viahania kaikahi'iki ada Timóteo kodiania, oavikhaki bana ada a'onira onavanavanahavini.

²⁴Va'ora vaka'ivaniti bana adani a'onira vanava'isohiva abono, Cristo kaija'ari vahoariha vihiki avakadiania vahojaki. A'onira vaka'ivanitiki hadani Cristo igamina. Itália kaaraboni kaija'arini hadani.

²⁵Onofiki ida Deus a'onira kajoamurahahavivini.
Hari ida vani oamani athi anokhomini.